Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 197 (947) ♦ Субота, 15 жовтня 1994 року ♦ Ціна договірна

Христофор ГРУША, незалежний оглядач

АНТИКАТАВАСІЙНА ФІЛОСОФІЯ

Незахищеність індивіда в суспільстві — це така штука, що їй однаково, є у індивіда дробовик чи нема, спить індивід вдома чи на холодній лаві вокзалу. Тут виручає філософське ставлення до речей. Приміром, з'явилась у мене багато літ тому приятелька, молодиця чималих, скажу вам, достоїнств, було на що подивитися. І от якось домовилися ми з нею зустрітись. Прихопив я пляшку коньяку й огірок, стою, жду, де домовлено. Годину жду, другу, третю... Наступного дня вона мені пояснила: виявляється, з балкона дванадцятого поверху випав її кіт, довелося шукати ветеринара. Я простив і поспівчував, а повірив чи ні — діло десяте, бо «жить какось-то нада», як казав один мій знайомий в. о. міністра. Але їй це сподобалося: через деякий час кіт знову випав з балкона, а потім знову, а тоді ще. У мене вже в голові макітрилося, уявлялося, що у неї дюжина балконів і щонайменше сто сорок сім котів, бо один би не витримав таких перевантажень злої судьби... Словом, і досі співіснуємо мирно, бачу її рідко, достоїнств у неї поменшало, а ... «жить какось-то нада!» На молодицю я управу знайшов би, а от проти падаючого кота — що зробиш? Це — стихія, як ото ринок або обвал рубля на біржі.

В цьому номері газети ви знайдете ще кілька історій і роздумів у подібному ключі — про захист від незахищеності. Є спосіб: коли починається сезон котопаду, не варто жаліти себе, поспівчуваймо краще котам та ветеринарам!

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Передплата-95

«Голос України» в 1995 році виходитиме п'ять разів на тиждень обсягом удвічі більшим, ніж будь-яка з українських газет — тричі на 16, двічі на 8 сторінках і при цьому коштує:
по півроку — 198 тис. крб.,
на квартал — 99 тис. крб.,
на місяць — 33 тис. крб.

«Голос України» виходить українською (індекс 60955) та російською (індекс 60997) мовами.

«Голос України» проводить для своїх передплатників-95 лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари: телевізори, меблі, магнітофони, закордонні путівки, грошові призи і т. ін. І все це завдяки нашим спонсорам (першу шестірку ми вже назвали у одному з попередніх номерів):

7. Київському заводу «Квант» (стереонавушники), директор Ігор Ятченко.
8. Хмельницькій дирекції Укрсоцбанку (приз — 15 мільйонів крб.), директор Валентина Шулевська.
9. Хмельницькому ВО «Термопластавтомат» (сепаратори для перегонки молока), генеральний директор Сергій Гутін.
10. Хмельницькому заводу «Темп» (електрошашличниці), генеральний директор Олександр Яновицький.
11. Хмельницькій меблевій фабриці (стінка «Проскурів» — 15 млн. крб), директор Микола Божко.
12. Луцькому МП «Берегиня» (130 літрів високоякісного бензину), директор Наталія Єлова.
13. Міжрегіональній академії управління персоналом (книги політолога Валерія Бебика «Основи теоретичної та практичної політології» з автографом автора), ректор — доктор філософії Георгій Щокін.
14. Володимир-Волинському відкритому АТ «Луга» (чоловічі сорочки), директор Віра Хом'юк.
15. Туристично-екскурсійному об'єднанню «Волинь-турист» (путівки на базу відпочинку «Світязь»), директор Василь Головенець.
☞16. ____

Шановні добродії! Під час передплатної кампанії, жовтень-листопад, тут може міститися і назва вашої фірми чи підприємства. Пропозиції за телефонами: 446-72-63, 441-89-95.

Друзі, ви станете учасниками розиграшу нашої лотереї за умови, якщо передплатите «Голос України» на півроку.

Затим надсилаєте до редакції листівку з поміткою «Лотерея «ГУ-95», де вказуєте: прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, номер поштового відділення, яке оформило передплату.

Розиграш лотереї — в січні 1995 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розиграшу лотереї.

Читайте в суботньому випуску

2—3 стор.

Не можу сидіти з вудкою...

Інтерв'ю Леоніда КРАВЧУКА «Голосу України»

4 стор.

На жаль, Україна почала думати, навіщо їй потрібен МВФ і ВБ, тільки через півтора року після вступу до цих авторитетних фінансових організацій. Так схоже на нас: спочатку вступити, а потім думати.

Борги й аванси, аванси, аванси...

6 стор.

15-річний школяр із Сум пострілом з мисливської рушниці вбив квартирного злодія...

Наші права, можливості, обов'язки щодо зброї в матеріалі:

ДЕ Ж ТВІЙ ЧОРНИЙ ПІСТОЛЕТ?..

8 стор.

Театр — одне з тих місць, де граються дорослі люди. Граються — всерйоз, у своїй жорстокій справедливості і навіть антигуманності театр нічим не поступається боксові, хоч інтелектуальних зусиль вимагає більших —

Епоха нових віників

Не обмежуватися візитами

«Досвід Фінляндії у розв'язанні економічних, соціальних, екологічних проблем надзвичайно корисний для України», — підкреслив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз під час зустрічі з міністром закордонних справ Фінляндії Хейккі Хаавісто, який відвідав Україну з офіційним візитом.

У ході розмови глави українського парламенту з керівником зовнішньополітичного відомства Фінляндії обговорювалися стан та перспективні напрями співробітництва між двома державами.

«Донедавна ми мали опосередковані контакти — через Москву. Проте настав час налагодити міцні безпосередні зв'язки. Цей приїзд став важливим кроком у цьому напрямі», — сказав Олександр Мороз і підкреслив. — «Наші стосунки не повинні обмежуватися візитами. За офіційними делегаціями мають приїздити підприємці, бізнесмени — засновувати спільні підприємства, налагоджувати взаємовигідні торговельні зв'язки. Це відповідатиме інтересам обох держав».

Подякувавши за теплий прийом, Хейккі Хаавісто зазначив, що Україна відіграє надзвичайно важливу роль у загальноєвропейській стабільності, і Фінляндія бажає мати з нею добрі політичні та економічні стосунки. А можливостей для їхнього зміцнення — і це було наголошено у ході зустрічі — більш ніж достатньо.

Президент України прийняв Хейккі Хаавісто

13 жовтня Президент України Леонід Кучма прийняв міністра закордонних справ Фінляндської Республіки Хейккі Хаавісто, який прибув в нашу країну з дводенним офіційним візитом.

Президент розповів про нинішню ситуацію в Україні, зокрема, в сфері економіки.

В ході бесіди були обговорені різні аспекти співробітництва між двома країнами. Особлива увага була приділена економічним зв'язкам. Було також порушено питання про співробітництво в різних європейських організаціях, а також в ООН.

В зустрічі взяли участь глава Адміністрації Президента Дмитро Табачник, міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко, посол Фінляндської Республіки в Україні Ерік Ульфстедт, інші офіційні особи.

Зустріч з послом

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Румунії в Україні Йона Бістреану.

Посол передав запрошення Голові Верховної Ради України Олександру Морозу найближчим часом відвідати Румунію з офіційним візитом. Таке ж запрошення передано Прем'єр-міністру України Віталію Масолу.

Олександр Ткаченко інформував посла про роботу українського парламенту, висловив зацікавленість в тісному співробітництві з Румунією.

Парламентська хроніка

Скільки житимемо без нового Основного закону?

Денне і вечірнє засідання 13 жовтня

Під час денного засідання депутати розглядали питання створення комісії з опрацювання проекту нової Конституції України. Дискусія здебільшого точилася довкола двох питань: чи можна дозволити, щоб недепутати входили до складу комісії, та яким має бути представництво — пропорційним, чи по одному представнику від фракцій? Щодо першого, то спротив багатьох депутатів викликала пропозиція комуністів включити від їхньої фракції до комісії недепутатів Олександра Коцюбу і Георгія Крючкова.

Ігор Юхновський («Державність»): «Комісія, створена за принципом, що його запропонувала Президія, буде мертвонародженою». Антон Бутейко («Центр»): «Комісія має відображати представництво у Верховній Раді і професіональність. Але до її складу повинні входити лише народні депутати». Петро Симоненко (фракція комуністів): «Ми вже прийняли рішення, що представництво має бути пропорційним. Тому, звичайно, можна говорити про те, що не представлено постійні комісії, але якщо ми вже обрали інший шлях, то давайте ним іти. А щодо поданих нами кандидатур, які не є депутатами, то це рішення погоджено із Президією». Олександр Карпов («МДГ»): «Рішення Президії є дорадчим, тому його не можна сприймати як аксіому. Тож саме Верховна Рада має вирішити, включати до комісії недепутатів чи ні». Після обговорення цього питання головуючий Олександр Мороз поставив на голосування пропозицію про можливість включення до складу конституційної комісії недепутатів Верховної Ради, однак у більшості вона не здобула підтримки.

Вечірнє засідання розпочалося із розгляду проекту Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною». Доповідав з цього питання віце-прем'єр-міністр України Іван Курас.

Після тривалої дискусії цей проект закону було прийнято у першому читанні.

Під завісу засідання депутати розпочали обговорення постанови «Про хід виконання постанови Верховної Ради України «Про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням» від 29 липня 1994 року та про перелік підприємств, що не підлягають приватизації.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Елемент реформи чи розкрадання

Ранкове засідання 14 жовтня

Народні депутати України продовжували обговорювати питання про хід виконання постанови Верховної Ради України «Про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням» від 29 липня 1994 року та про перелік підприємств, що не підлягають приватизації.

Цікаво, що в принципі ніхто з депутатів — представників різних політичних напрямів — не відкидав приватизацію як основний елемент ринкових реформ. І все ж думки розділилися.

Якщо одна група депутатів різко критикувала зловживання у цій справі, наводила факти (і здебільшого переконливі), коли власниками державного майна стають ті самі директори та їх наближені або ж люди з сумнівною репутацією, і закликали припинити таку «прихватизацію», то інші вважали, що зміни власників державного майна ведуться навпаки, дуже мляво, непевно і що, попри все, приватизацію треба різко прискорити.

Василь Степенко подав кардинальну пропозицію. «Треба, — сказав він, — щоб службові особи всіх рівнів несли персональну відповідальність за зловживання, які часто супроводжують процес приватизації».

Хіба ми не маємо десятки, сотні фактів, коли магазин чи будинок під офіс, який коштує мільярди, продають декотрим за мільйони карбованців.

Після виступу представників парламентських фракцій було прийнято рішення, яке покликане все-таки навести порядок у цій важливій і разом з тим делікатній сфері.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Нафтовий термінал: позиція трьох комісій

В порядку виконання постанови Верховної Ради України від 21 вересня 1994 року № 170/94-ВР «Про будівництво нафтоперевалочного комплексу (терміналу) в Одеській області» комісії Верховної Ради України з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів, з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту та зв'язку, з питань екологічної політики за участю зацікавлених міністерств України, державних комітетів, проектних організацій та незалежних експертів попередньо розглянули комплекс питань, пов'язаних з проектуванням і будівництвом нафтоперевалочного комплексу (терміналу) в Одеській області.

Під час обговорення комісіями окреслено коло обставин, що суттєво впливають на прийняття остаточного рішення щодо будівництва нафтоперевалочного комплексу (терміналу) в районі м.Одеси, а саме:

відсутність «Національної енергетичної програми України», кваліфікованих та детально обгрунтованих матеріалів щодо місця розташування комплексу, доцільності запроектованої потужності, соціально-економічних наслідків його будівництва;

недостатність розрахунків вартості нафтокомплексу в цілому та його складових;

гарантованість участі в проектах іноземних партнерів;

недостовірність оцінки впливу об'єкта на оточуюче середовище і недостатність екологічного обгрунтування проекту, що призвело до припинення Одеською обласною Радою народних депутатів дії рішення Комінтернівської районної Ради народних депутатів про надання акта землекористування для будівництва нафтокомплексу, та інше.

Комісіями визнано, що остаточне рішення відносно розміщення нафтоперевалочного комплексу (терміналу), його потужності і будівництва може бути прийняте після отримання і вивчення додаткових обгрунтовуючих матеріалів і розгляду окремих, пов'язаних з цим питань, з виїздом в Одеську область.

Одночасно комісіями звернуто увагу Кабінету міністрів України (Дюба А.Ф), Держкомнафтогазу України (Ковалко М.П.), проектного інституту «Південдіпронафтопровід» (Тодійчук О.С.) на неподання в повному обсязі постійним комісіям, незважаючи на численні запити, згаданих вище матеріалів.

Всебічно розглянувши ситуацію, що склалася в зазначеному питанні, комісії вирішили:

1. Будівництво терміналу, як складової частини економічної безпеки України, є життєво необхідним.

2. Взяти до уваги заяву віце-прем'єр-міністра України Дюби А.Ф., голови Держкомнафтогазу Ковалка М.П., директора проектного інституту «Південдіпронафтопровід» Тодійчука О.С., що ними до 15 жовтня ц.р. буде подано в комісії Верховної Ради України з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів, з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту та зв'язку, з питань екологічної політики додаткові матеріали для подальшого їх розгляду комісіями спільно з Комінтернівською районною Радою народних депутатів Одеської області та Одеською обласною Радою народних депутатів.

3. Кабінету міністрів України, згідно з постановою Верховної Ради України № 3907-XII від 04.02.1994 р. «Про проект Концепції розвитку паливно-енергетичного комплексу України до 2010 року» прискорити внесення на розгляд Верховної Ради України проекту «Національної енергетичної програми України».

4. Доручити Держкоммістобудуванню (Гусаков В.М.) до 15 жовтня ц.р. подати порівняльні експертні висновки щодо варіантів розміщення терміналу.

5. Групі народних депутатів від комісій, разом з фахівцями, представниками органів місцевої влади Одеської області, з виїздом в м.Одесу вивчити стан будівництва нафтокомплексу.

6. Після отримання та вивчення додаткових матеріалів спільно розглянути зазначене питання і підготувати висновки та зважені пропозиції щодо спорудження терміналу для розгляду на сесії Верховної Ради України у жовтні поточного року.

В.ЧЕРЕП,
голова Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів;
О.КОЖУШКО,
голова Комісії з питань Верховної Ради України паливно-енергетичного комплексу, транспорту та зв'язку;
Г.ФІЛІПЧУК,
голова Комісії з питань екологічної політики.

Олександр МОРОЗ: Прихід колишнього Президента до Верховної Ради посилює статус законодавчого органу

Леонід КРАВЧУК: НЕ МОЖУ СИДІТИ З ВУДКОЮ,

хоч декому й хочеться «ощасливити» мене таким заняттям на постійній основі

Як відомо, Леонід Макарович Кравчук став народним депутатом України від Теребовлянського округу № 364 (Тернопільська область). З цього й почалася наша розмова.

— Цей клаптик землі, два райони, під час виборів став полігоном випробування закону і беззаконня. Найбільше хвилювало, що безпосередньо у вибори втручалася влада, що явно суперечить закону. Але люди, не дивлячись на шалений тиск, прийшли і проголосували.

— Як на наш час, активність виборців унікальна.

— Селяни проголосували. В селі є проблеми з паспортами. Паспорт людина одержала, вона його десь до скриньки кинула, і він лежить. Приходить бабуся на дільницю і каже: «Ви ж мене знаєте?» — «Знаємо, але давай паспорт». Вона з паличкою йде назад, шукає паспорт, повертається. Були дуже хвилюючі зустрічі. Побрехеньками люди перестали вірити. Виступає опонент і говорить, що у Кравчука у США побудована дача за

90 млн. доларів, але цього йому виявилося мало, то він ще у Швейцарії побудував за 60 млн. зелених. Встає дядько і каже: «У мого родича в Канаді великий будинок за 350 тисяч доларів. То що ж там Кравчук, хмарочоса втнув чи що?» І люди сміються.

— Як Вам взагалі подобається мажоритарна система виборів? Немає ж ніякого кадрового відбору, хоча б у рамках партій. Іде собі людина і висувається. Хто вона — ніхто не знає...

— Я б навіть сказав, що у нас зараз немає жодної системи. Деякі політичні сили демократію використали для того, щоб творити беззаконня під час виборів. Раніше вибори контролювалися однією партією і владою. Тепер ніким не контролюються, а влада втручається у вибори безвідповідально і незаконно. Хто має можливості впливу — використовує демократію для того, щоб недемократичним шляхом прийти до влади.

Багатопартійна система виборів більш демократична. Але для неї потрібно, щоб були партії. Я виступав і тоді, раніше, за змішану систему. Бо знав: потрібен час, щоб консолідувалися дрібненькі партії, утворилися справжні політичні сили. І якась партія чи блок партій могли б узяти на себе відповідальність за політику, за державне будівництво, за економіку. Що є зараз у Верховній Раді? Спочатку казали, що перемогли ліві сили. Потім побачили, що треба ж брати на себе відповідальність, виконувати обіцянки. І ліві почали спочатку потихеньку, а потім голосніше говорити:

(Закінчення на 3-й стор.).

НЕ МОЖУ СИДІТИ З ВУДКОЮ...

(Початок на 2-й стор.).

«Ні, ми не перемогли, нас стільки ж зліва, скільки є депутатів справа, а ще ж є центр». Отож виходить, що у Верховній Раді немає політичної сили, яка б могла взяти на себе відповідальність за державу. Є в цілому Верховна Рада, є в цілому, скажімо, розстановка сил у Верховній Раді, і в залежності від ситуації можливе таке чи інше голосування. І це — все. Про яку ж тоді систему можна говорити?

Потрібен час, треба все це пережити, переварити, і впливова політична сила з'явиться. Якщо це будуть ліві, то хай вже будуть. Кого народ обере, ті й будуть. Але хай і відповідають повною мірою за законодавчу владу і за формування уряду, за все.

А зараз є спроба не брати на себе відповідальність, перекинути її на когось. Це вже ми проходили. І це у нас у менталітеті всіх сил: і правих, і лівих. Той каже: нас менше, інший твердить: ми в опозиції.

— Якщо Ваші оцінки правильні, то тоді прерогативи Верховної Ради самі собою «перепливуть» до Президента і утвореної ним Ради регіонів. Хтось же муситиме брати відповідальність на себе...

— Верховна Рада повинна зрозуміти, що вона — вищий законодавчий орган. І повинна вчасно приймати закони, потрібні для суспільства, визначати політичну і економічну стратегію. Контроль — це інша справа, для того існують комісії тієї ж Верховної Ради. Все це визначено, і не треба молотити чужого снопа. Мене дід учив, що коли стоїмо з ціпами, то кожен б'є свого снопа. А якщо б'ємо удвох одного снопа, то можна отримати по лобі.

— У пресі з'являються повідомлення, що Ви маєте намір очолювати у Верховній Раді національно-демократичні сили.

— Не хочу, щоб усе зводилося до національно-демократичних сил. Я думаю про союз демократичних і патріотичних сил.

Це трошки інша схема. Бо є патріотичні сили не тільки у демократичному таборі. Скажімо, знаю багатьох директорів заводів, які схиляються до старого марксистсько-ленінського вчення у своєму філософському баченні, але вони відверто кажуть: ми ніколи не погодимося, щоб повернулися старі райкоми партії, ми ніколи не погодимося, щоб нас викликали на якісь бюро і давали директиви: як працювати, коли сіяти, коли збирати. Тобто вони схильні до лівої філософії, але на практиці стоять на самостійності і незалежності, обстоюють цивілізований ринок. Хочуть бути залежними тільки від законів і системи управління на основі цих демократичних законів. Якщо говорити про Україну сьогодні, про майбутнє і державність, то потрібен союз демократичних і патріотичних сил. Разом треба творити Українську державу. І друга необхідність — національна злагода, національне примирення. От я був у деяких селах Галичини. Стоять біля села три могили: січових стрільців, вояків УПА і воїнів-визволителів, які перемогли фашизм. Всі три могили доглянуті, біля кожної — квіти. Прах там у тій землі примирився, а живі примиритися не хочуть. Поки не буде цього примирення, говорити про національну злагоду практично неможливо. Тому що діти, онуки своє життя будуть пропускати через ненависть дідів і батьків один до одного. Треба зупинити цю руйнівну естафету. Лідер держави має займатися цими проблемами. А законодавець — творити закони, уряд — керувати економікою. До речі, національне примирення — не якась нова ідея. Фінляндія, Іспанія, Німеччина пройшли через це. У нас була важка історія, були репресії, були голодомори, були в західних регіонах одні сили, в інших регіонах — інші. То що, весь час будемо сваритися? Я чую на Сході: ось вони там бандерівці, такі-сякі, вони мають прийти і схилитися перед кимось з провиною. В чому провина людей, які живуть? Невже є серйозні політики, які вважають, що можна примусити сестер, братів, дітей відмовитися або засудити прах, який лежить у землі?

— А у нас ще й досі суперечка довкола прапорів для війська. Хтось хоче, щоб воно підняло над собою прапори неіснуючої держави, СРСР.

— Може, прапори з портретами Леніна, Сталіна запровадимо? Я слухав якось лідера російських комуністів Зюганова. Він сказав, що ліміт революцій в Росії вичерпано. Він зрозумів. Тільки наші твердолобі не можуть зрозуміти. Це якесь лихо в Україні. Не можуть зрозуміти, що боротьба сьогодні навколо прапорів, навколо символіки, навколо мови — це розрив України на регіони.

Нам потрібна консолідація. У Верховній Раді, звичайно, я примкну до якоїсь фракції чи групи. Можливо, це буде «Центр» чи «Державність». Не ставлю собі завдання піти в опозицію.

Я б взагалі не балотувався у народні депутати, коли б не було внутрішньої і зовнішньої загрози для нашої держави. За мене проголосувало на президентських виборах понад 12 мільйонів чоловік. Це означає, що я не можу сидіти й вудити рибу. Мушу активно допомагати владі будувати державу. Мушу й активно критикувати, якщо влада, на мій погляд, десь у чомусь схибить. Одним словом, я повинен активно працювати. Якби за мене мало людей віддало голоси на президентських виборах, отоді б я придбав вудку.

— Як Ви ставитеся до того, що повноваження депутата, якого обрали люди і визнав Центрвиборчком, ще мусить підтверджувати (або й ні) мандатна комісія ВР, а потім і сама Верховна Рада?

— Конституцію треба змінити. Це ж там домінує не воля людей, виборців, а інші чинники. Це ж стара Конституція творилася для таких цілей. Раптом хтось проскочить невгодний?! Або з часом почне не те говорити?! Та, нарешті ж, головним у виборчому процесі має стати виборець. І останнє слово щодо повноважень народного депутата має говорити Центрвиборчком або Верховний Суд. Непогано б, щоб останній і приводив новообраних депутатів до присяги. На вірність Україні.

— Що Ви не зробили як Президент? Маю на увазі не побажання, не мрії, а саме реальні речі.

— Існує два виміри. Є вимір державний, масштабний, глобального характеру. Це те, що утворилася незалежна Україна. Я причетний до цього, і це є предметом моєї гордості. Але тоді, коли почали будувати Україну, я не вирішив таких питань: не зміг знайти нормальних толерантних стосунків із Верховною Радою. І тут я бачу провину не тільки Верховної Ради, а й свою особисто. І друга помилка. Я не створив сильного уряду, своєї команди. Не зміг я створити таку команду, яка б поєднувала і досвідчених, і молодих, відданих Україні. Таких, які знають економіку, які знають об'єктивні закони. Це, на мою думку, два питання, які весь час загострювали ситуацію між мною і Верховною Радою і гальмували реформи. Не було послідовності в роботі владних структур.

— Мабуть, це певною мірою пояснюється і тим, що в Україні не було і немає своєї політичної еліти. Вона тільки народжується.

— Так. Але мене це не виправдовує. Безперечно, еліта виростає на грунті нації. Спочатку утворюється нація як єдине монолітне ціле, здатне стояти за землю, любити свою історію, свою культуру, свою мову. З нації виростає еліта, яка служить нації. У нас цього ще немає. Я недавно перечитав Івана Багряного, до цього — Хвильового. Останній був, так би мовити, в опозиції зсередини партії. І вони обидва, і Винниченко говорили: не треба відштовхувати кадри, які виросли в партії. Я це знав. До речі, в Компартії України було 3,5 мільйона чоловік. А скільки зараз? Більшість знайшли своє місце і працюють на Україну. Кожен як може. Ми добре зробили, що не послухали тих, хто кричав: всіх, хто був у партії, не допускати до відповідальної роботи, ледь не голови стинати. Але серед тої маси людей, від бригадира до прем'єр-міністра, безліч тих, хто справді вірить в Україну. І все ж знайти досить людей професіональних, переконаних я не зміг. Не тільки в центрі, а й на місцях. Хоча шукав серед різних сил. Виявилося, що частина людей, яким була довірена влада, виступили проти Президента. Справа не в мені. Вони виступили проти курсу. І зараз чуємо все більше голосів: на Захід взагалі дивитися не треба, нам треба дивитися тільки на Схід. Але ж немає такої держави у світі, яка б дивилася тільки в один бік. Та й за кредитами йдуть... на Захід.

— Чи не надто велику плату наші люди платять за перехідний період. За відсутність політичної, економічної еліти, яка б вела народ, знаючи куди. Так, народ не дав тої еліти. Точніше, він її давав, але Союзу. Плата за незалежність взагалі великою не буває. Але як це зрозуміти людині, яка отримує 300 тисяч купонів на місяць або й взагалі місяцями нічого не отримує? Зараз курс купона ще змізернів, і складається враження, що економічна криза переросте в психологічну, в безнадію...

— Важко сьогодні говорити про оптимізм, він може бути тільки у праці. При хорошій оплаті. Просто говорити зараз високі слова «Вперед, за державність, за незалежність»? Але ж ми маємо державу, незалежну, суверенну, соборну. Маємо уряд, Президента, Верховну Раду, військо, інститути безпеки. Все, що потрібно для держави, у нас є. Так, воно не довершене, не таке міцне, як нам хотілося б, але воно є. Отже, тепер треба державу зміцнювати і розвивати. Тут є один шлях — праця всіх. Так, є жертви економічні, об'єктивні і суб'єктивні. Але, слава Богу, не було жертв людських. Ви приїжджаєте в Азербайджан чи в Грузію і бачите, що це означає. Майже всі країни колишнього СРСР потрапили в тяжке становище.

Звичайно, при кращій економічній політиці економічні втрати можуть бути меншими. Але сьогодні ситуація стала ще складнішою. Ми хочемо йти у фінансовий ринок, не маючи економічного ринку. Ми хочемо, щоб гроші працювали за законами ринку, а економіка залишалася державною. Не потрібно безконтрольно відпускати грошову одиницю, поки немає чим її підперти. Відпустити можна тоді, коли у банку є три-чотири мільярди доларів, коли можна завжди відрегулювати курс. А коли їх немає, то що на біржі будеш продавати? Практика — найкращий критерій істини. Побачимо.

— Де ж людям узяти хоч трохи оптимізму?

— Приїжджаю я в село Великий Грибочок. Це під самим Тернополем. Два роки тому це було посереднє господарство. Сьогодні там зібрали по 70 центнерів пшениці з гектара. Прекрасний врожай гороху, виросли надої. Голова каже: у нас немає проблем ні з пальним, ні з платежами. Проблема саме в цьому — в господаруванні. Потрібно, щоб люди зрозуміли, що іншого шляху немає. Ніхто грошей «за так» не дасть. Ні Міжнародний валютний фонд, ні Міжнародний банк, ні Росія — ніхто. Треба знайти сили і працювати. І покладатися тільки на самих себе. І Верховній Раді не політичними суперечками займатися, а законодавчо забезпечувати пожвавлення економіки.

Але поки що скрізь забагато політики. От у Луганській області прийшли до влади комуністи. Повністю. Все там комуністичне. І облрада, і виконком, і влада на місцях, і т.д. Поряд Росія, кордони. Хочете розумно хазяйнувати — ось і налагоджуйте зв'язки, крутіться, піднімайте життєвий рівень. І що? Є результати? Щось не чути. А мер Одеси продає вже землю, не дивиться на Верховну Раду. Сподівається на пожвавлення. Я видав свого часу Указ, щоб об'єкти незавершеного будівництва продавати разом з землею. То у Верховній Раді підняли такий вереск! А зараз місто продає землю під забудівлю. І тиша. Якщо так піде далі, то центральна влада буде сперечатися сама з собою. А регіони випередять її. Он у Китаї, де землі мало й вона здається на дев'яносто дев'ять років уперед. Там будують хмарочоси. Економіка йде вперед. А у нас? Політичні дебати! У нас слабка не тільки Верховна Рада, а всі ланки влади. Немає сильних, всі слабкі. Йде до того, що Президент буде вимушений приймати якісь директиви і Укази. Щоб цього не сталося, Верховна Рада має вже приймати важливі закони. Я про це говорив перед президентськими виборами. Маю на увазі Закон про владу, про Кабінет міністрів, Закон про повноваження місцевих органів влади, Конституцію.

Люди на місцях самі будуть працювати і самі будуть робити те, що потрібно. Вони вже не можуть чекати.

Влада указами не робиться, влада має бути на конституційному рівні, влада — це Конституція. Найвищий закон має точно і ясно визначити владу, залежність і механізми: повноваження, фінансове забезпечення і відповідальність. Ви можете дати повноваження і не дати грошей, чого ж ваші повноваження варті без них? Хто може сьогодні змістити з посади за невиконання державних повноважень голову місцевої Ради? Президент може бути зміщений референдумом, а інші? Навіть депутата спробуйте відкликати — не вийде. Поки цих елементарних речей не буде визначено — чи буде порядок у державі?

— На підтримку Вашої тези можу згадати, як до ладу було вирішено складне військове питання. Верховна Рада тоді спрацювала на випередження у військовому законодавстві. Один, два, три, дев'ять законодавчих актів — і все.

— Так. І коли ми їхали на СНД, у нас були закони. Законодавча база під собою. Пакет законів. Багато чого було на випередження у цьому плані. І коли б ми прийняли на референдумі основні положення Закону про владу, не було б багатьох нинішніх проблем. Нормальні пропозиції тоді були, але Верховна Рада їх не прийняла, не була готова. Президент видає Укази, дає повноваження головам обласних Рад, збирає Раду регіонів. Але ж ніде в світі такого немає, щоб влада творилася Указом. Влада твориться Конституцією, законами. І це найвище повноваження Верховної Ради. Без Верховної Ради не може бути демократії. Борони Боже, щоб влада перейшла в одні руки. Навіть до ангела. У нього миттєво виростуть роги. Оточення постарається. Має бути Президент, має бути Верховна Рада, має бути уряд, Конституція і незалежний суд. Всі мають бути, і всі мають добре працювати. Тоді буде нормальне суспільство. Але сьогодні і Верховна Рада, і уряд, Президент і вся структура, судова і прокурорська, всі органи влади, органи безпеки ще не забезпечують інтереси держави. Повторюю — всі! І не треба зараз протиставляти: хто — кращий, хто — гірший, бо це призведе до конфронтації. Моє переконання: треба мати злагоду між гілками влади, знайти злагоду в суспільстві, національну злагоду, національне примирення і на цій основі будувати Україну.

Інтерв'ю взяв
Сергій ПРАВДЕНКО.

Обід

Чи їстимемо хліб з маслом?

Своєрідна презентація програми макроекономічної стабілізації відбулася у Міністерстві фінансів за участю заступника міністра фінансів С.Буковинського і заступника міністра економіки В.Науменка. Як відомо, вона стала складовою частиною президентської програми економічних реформ.

Спростувавши твердження, що начебто суспільство очікує тотальна шокова лібералізація цін, вони вказали на її поетапний і непересічний характер. Незвичність нинішньої лібералізації, за словами В.Науменка, полягає в її спрямуванні на поступове збільшення частки відшкодувань витрат на виготовлення продукції за регульованими цінами. Зростання цін і тарифів дасть змогу, скажімо, відшкодувати на першому етапі 80 відсотків собівартості вугілля, 20 відсотків — собівартості житлово-комунальних послуг, 10 відсотків — транспортних, тощо. Отже, частка регульованих державою цін вже на першому етапі знизиться на 30 відсотків.

Альтернативний — витратний за суттю і директивний за формою — підхід до ціноутворення пропонує міністерство сільського господарства і продовольства. Якщо піти цим шляхом, то й кілограм масла вже цього року коштуватиме 579 тисяч 200 карбованців.

Кримінал

Чергові операції спецслужби

У липні-вересні нинішнього року за матеріалами СБУ порушено понад 250 кримінальних справ за ознаками злочинів в економічно-фінансовій сфері, вилучено товарів і цінностей на суму 14 млрд крб., повернуто до бюджету держави 171 млрд крб. несплачених податків і штрафів.

Коментує співробітник прес-центру СБУ Сергій КОРОТЧЕНКО:

З ініціативи відділу «К» УСБУ по Харківській області державна податкова інспекція облдержадміністрації здійснила перевірку місцевого об'єднання авіазагону та спільного підприємства «Катран». За виявлені фінансові порушення на вказані підприємства накладено штрафні санкції в сумі понад 9 млрд крб. Не обійшли увагою й фірму «Партнер», з якої за аналогічні порушення до бюджету держави вирахувано 264 млн карбованців.

Спільно з міліцією в Первомайську Миколаївської області припинено протиправну діяльність групи осіб, котрі займалися розкраданням рідкоземельних металів на місцевому заводі «Фрегат».

А в Коростишеві Житомирської області порушено кримінальну справу проти кількох керівників підприємств, які зловживали службовим становищем, розпродуючи за фіктивними документами державне майно.

На гарячому затримано керівника акціонерного товариства закритого типу «Білл Інвест». Працівники УСБУ по Кіровоградській області перешкодили йому завезти з Росії контрабандні товари народного вжитку на 72 млн крб.

На Вадул-Сиретській митниці під час затримання групи осіб, які займалися незаконними фінансовими махінаціями, зі спеціально обладнаного сховища в їхньому автомобілі вилучено майже 18 тисяч доларів США.

За даними УСБУ по Одеській області в громадянина Лівану під час митного огляду на Одеській митниці вилучено 40 тисяч доларів, які він намагався приховати й вивезти за кордон.

У ході оперативно-розшукових заходів співробітниками Управління СБУ по Полтавській області виявлено факт незаконного переміщення через кордон України з приховуванням од митного контролю сиру твердих сортів, виготовленого в акціонерному товаристві «Надія» Гадяцького району. Встановлено, що за підробленими документами було укладено бартерний договір між АТ «Надія» і російським агропідприємством «Родотрем» з Кохми. Згідно з договором на адресу останнього було відправлено 7 тонн сиру. До речі, в лютому цього року й теж за фальшивими документами на територію Російської Федерації вивезли сиру майже на 300 млн крб. Зараз встановлюються особи, причетні до скоєння цих протиправних дій.

Василь ЗОРЯ, УНІАН

БОРГИ Й АВАНСИ, АВАНСИ, АВАНСИ...

Фінанси

Після чергових щорічних зборів Міжнародного валютного фонду і Всесвітнього банку у Мадриді Захід більше не баритиметься з потужними кредитними лініями Україні. Занадто довго він чекав активності Києва, тепер він має швидко відновлювати баланс у регіоні, відшукувати нарешті для Росії рівновагу.

На жаль, Україна почала думати, навіщо їй потрібен МВФ і ВБ, тільки через півтора року після вступу до цих авторитетних фінансових організацій. Так схоже на нас: спочатку вступити, а потім думати.

До початку жовтня 1994 року Київ не звертався до штаб-квартир МВФ і ВБ у Вашингтоні із проханням значної допомоги, демонструючи недооцінку ефективності мільярдних вливань в економіку України. Це важко пояснити чимось іншим, ніж стереотипом про залежність від західного капіталу, у яку потрапляє за такої ситуації посткомуністична країна перехідного періоду.

Проте, як казав один суб'єктивний, але щирий чоловік (директор-розпорядник МВФ Мішель Камдессю): «Країни, що сповідують ізоляціоністську політику, неминуче стають перед небезпекою бути відсунутими на другий план».

І навпаки. Іспанія — наочний приклад того, як завдяки реформам, проведеним спільно з міжнародними інституціями, держава перетворюється з боржника на кредитора.

Останні збори у Мадриді можуть справді увійти до історії України — але за однієї умови. Програма макроекономічної стабілізації, яку представила урядова делегація України керівництву МВФ, ВБ та міністрам фінансів «великої сімки», має виконуватися неодмінно. Інакше на обіцянки Києва реформуватися Захід відповість не менш щирими запевненнями у добрих намірах, проте грошей не дасть.

Президент України і частина уряду, схоже, щиро виступають зараз однією ринковою командою. Вони пішли на жорсткі умови Фонду знизити ще цього року дефіцит бюджету до 10 % від ВВП, лібералізувати ціни, уніфікувати валютний курс, досягти конвертованості національної валюти (введення гривни очікується з початку 1995 року).

По приїзді до Мадрида українська урядова делегація висунула зустрічну не менш жорстку вимогу до міжнародних організацій — фінансова допомога має надходити за чітко узгодженим графіком і в достатньому обсязі. Інакше, на думку міністра економіки України Романа Шпека, «успіх і темпи реформ можуть бути поставлені під сумнів».

Скажімо, потреба тільки четвертого кварталу 1994 року складає 965 млн. доларів США. (Дефіцит 1995 року, за попередніми прогнозами, становитиме до 2,7 млрд. доларів). Після засідання виконкому МВФ, орієнтовно 26 жовтня, з 965 мільйонів можна буде відняти 365 — першу частину (транш) системно-трансформаційного кредиту МВФ. Де брати решту 600 мільйонів для підтримки платіжного балансу?

У Києві сподіваються зняти з України тягар оплати за енергоносії, переклавши його внаслідок довгострокової угоди про поставки палива з 1995 року на плечі «великої сімки».

Частину з дефіциту в 600 мільйонів на останній квартал може перебрати на себе Росія. Ціна, яку вона править за це, — реструктуризація боргів колишнього СРСР на засадах «нульового варіанта». Росія виплачуватиме борги Союзу, остаточно успадкувавши його активи. Україна, яка останньою опиралася цьому, виявила свою неспроможність не завтра, а сьогодні обслуговувати власну частину боргів (щороку 700—800 мільйонів доларів), а тому змушена буде невдовзі піти на компроміс у вигляді «нульового варіанта».

У Мадриді представники США в неофіційних бесідах пообіцяли надати Україні протягом найближчих чотирьох місяців десь 200 мільйонів доларів, 100 мільйонів — представники Німеччини. Йшлося також про кредити Європейського Співтовариства, де зараз головує Бонн. Закріплюючи обіцянки, Президент України Леонід Кучма, очевидно, за рекомендацією урядової делегації у Мадриді, минулого тижня говорив по телефону з канцлером ФРН Гельмутом Колем.

Україна форсувала також переговори з ВБ щодо реабілітаційної позики в 400 мільйонів доларів. Віце-президент Всесвітнього банку Вілфред Талвіц обіцяв віце-прем'єр-міністрові Ігорю Митюкову розглянути прохання про надання її не 1995 року, а частково ще 1994-го.

Як підрахували в Міністерстві економіки України за угодами із міжнародними організаціями та урядами «великої сімки», в ідеалі Київ протягом двох років міг би отримати до 7 мільярдів доларів (включаючи резервний кредит МВФ, стабілізаційний фонд під гривну, кредити Європейського банку реконструкції і розвитку тощо, не рахуючи приватних інвестицій).

Чимало залежить, насамперед, від згоди у рядах самих реформаторів, від того, яку вони мають вагу, наскільки зможуть блокувати консерваторів в уряді. Уже ефективність першого траншу системно-трансформаційного кредиту розглядатиметься під кутом дотримання вимог, які ставляться МВФ перед Україною.

Захід дуже болісно реагує на розходження з попередніми домовленостями. Варто було прем'єр-міністрові України Віталію Масолу в Києві згадати про необхідність ухвалити урядову програму макроекономічної стабілізації Верховною Радою України (насправді потрібно лише узгодження з економічними комісіями парламенту), як делегацію в Мадриді закидали запитаннями, чому в Кабінеті міністрів немає розуміння з такого принципового питання.

В Україну повірили, бо, власне, Захід не мав іншої альтернативи. Мішель Камдессю назвав Україну гідною допомоги, готовою її одержувати. Міністр фінансів США Ллойд Бентсен висловився за необхідність змістити фінансову допомогу з Центральної Європи до України та Росії. Міністр фінансів Великобританії Кеннет Кларк заявив, що глави фінансових відомств «великої сімки» досягли більшого взаєморозуміння з Україною, ніж з Росією. Зрештою, «Файненшл таймс» відгукнулася на спробу України зробити «за шість місяців стільки, скільки інші роблять за п'ять років». Політичні аванси, таким чином, видані. Якщо Україна не йтиме ізоляціоністським шляхом Куби чи Північної Кореї, їй треба буде аванси відробляти.

Після події

Політики коментують доповідь Президента

Лідер українських комуністів **Петро СИМОНЕНКО** вважає «корінним питанням» доповіді Президента питання приватної власності на землю.

Нам треба, заявив він журналістам після виступу Л. Кучми в парламенті, «звірити позиції Президента з програмними документами нашої партії, а також з тим, що було затверджено Верховною Радою».

У той саме час, за словами П. Симоненка, перша частина виступу Президента, яка містить аналіз стану економіки України, «підтверджує, що до приходу Кучми до влади проводилася антинародна політика».

* * *

Народний депутат України **Віктор ПИНЗЕНИК**, один із членів авторського колективу, який працював над виступом Леоніда Кучми, вважає, що парламент не мав потреби зволікати з розглядом доповіді Президента до наступної середи.

«Президент виступив не з програмою, а з ідеологією економічних перетворень. У даному разі голосування щодо її підтримки могло б відбутися і сьогодні», — вважає В. Пинзеник.

* * *

Голова парламентської Комісії з питань фінансів та банківської діяльності **Віктор СУСЛОВ** не має сумніву в тому, що Верховна Рада України підтримає доповідь Президента Кучми.

Як він заявив в інтерв'ю кореспондентові «Інтерфаксу-Україна» «лише невелика кількість депутатів певного напряму може спробувати збити нормальний перебіг подій».

Це говорить про те, вважає В. Суслов, що «навряд чи вдасться вбити клин між парламентом і Президентом».

Коментуючи частину доповіді Президента стосовно банківської діяльності, він сказав: «Про фінанси і банківську діяльність сказано не все але те, що сказано, сказано правильно».

* * *

Голова парламентської Комісії з питань соціальної політики **Юрій БУЗДУГАН** має сумнів у тому, що вдасться домовитися з профспілками про мораторій на страйки.

За його словами, скорочення дотацій на продукти харчування і товари народного споживання в поєднанні з повільнішим, ніж темпи інфляції, зростанням зарплати може призвести до наслідків, які «важко передбачити».

Цитата тижня

Головний консультант з питань внутрішньої політики Адміністрації Президента України Олег Бондарчук виступає проти підвищення зарплатні шахтарям за рахунок державних дотацій.

За його словами, ще не вирішено питання, чи буде зарплата піднята за рахунок підвищення цін на вугілля чи за рахунок інших заходів.

«Поступово нам треба звільнятися від надмірного тягаря дотацій, яку несе на собі держава».

Він позитивно оцінив пакет пропозицій, висунутих шахтарськими комітетами. «Вони мають у собі раціональне зерно й будуть вивчені якнайуважнішим чином».

До Києва було передано низку пропозицій і вимог шахтарів Донбасу, серед яких — звільнення цін на вугілля, підвищення зарплатні підземним робітникам у 3—3,5 раза. Крім того, шахтарі наполягають на переведенні з балансу вугільних підприємств на баланс місцевих органів влади об'єктів соціально-культурного і побутового призначення з виділенням на їхні потреби коштів із держбюджету.

Відповідаючи на запитання про те, чи буде підвищено зарплатню шахтарям до рівня у 10 млн. карбованців, як вони вимагають, О. Бондарчук сказав: «Президент України дотримується думки, що вугільна галузь — це галузь, де праця має стимулюватися пріоритетно». За його словами, «в цій галузі без стимулу проблему не розв'язати».

Проблема №

— Стій! Хто їде?
— Холера з чумою...

У вересні з подачі Кабінету міністрів прикордонники обмежили міжнародне сполучення України з Туреччиною, Румунією, Албанією та Індією.

Причина — загроза поширення холери й чуми. Отож нашим прикордонникам, як повідомляє прес-служба цього відомства, довелося встановити особливий порядок роботи пунктів пропуску через Державний кордон України, зокрема таких, як Порубне, Вадул-Сирет, Ізмаїльський, Одеський і Ренійський морські порти та аеропорти в Одесі, Борисполі, Луганську...

А загалом за вересень через наші кордони прикордонники пропустили більш як 7 мільйонів громадян і затримали 1657 порушників, як правило, нелегальних мігрантів з Африки, Південно-Східної та Східної Азії.

Окрім того минулого місяця на кордоні вилучено 50 стволів різної зброї, 180 штук боєприпасів, 211 кілограмів наркотичної сировини.

Індекс інфляції у вересні — 107,3 процента

Факт

Індекс інфляції на Україні у вересні становив 107,3 процента, повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» у Міністерстві статистики республіки.

Вперше цього року відзначено зростання інфляції. Протягом року її рівень в Україні постійно знижувався — з 19,2 процента у січні до 2,6 процента у серпні.

Президент України має намір проводити радикальні ринкові реформи...

Цитата тижня

Головна мета виступу Президента України Леоніда Кучми у Верховній Раді — дати чітке уявлення про те, у якому напрямку розвиватиметься економіка України, повідомив журналістів радник Президента з макроекономічних питань Анатолій Гальчинський.

Він керував колективом, який розробляв основні положення доповіді Президента щодо невідкладних заходів в економічній та соціальній політиці.

«Заходи з реформування економіки, потрібні сьогодні Україні, збігаються з принципами Міжнародного валютного фонду», — сказав А. Гальчинський. Проте він підкреслив хибність точки зору, згідно з якою наміри Президента Леоніда Кучми здійснити реформи продиктовані Міжнародним валютним фондом.

Незалежно від того, сказав він, буде надано Україні фінансову допомогу чи ні, Президентом і його командою вибрано модель прискореного ринкового реформування економіки, оскільки за нинішніх економічних умов Україна не має альтернативного шляху.

А. Гальчинський підкреслив, що Леонід Кучма не має наміру відступати від вибраної концепції економічного розвитку, незалежно від того, як сприймає доповідь Президента Верховна Рада.

Згідно з чинним законодавством і Конституцією, зазначив він, немає потреби затверджувати конкретні заходи з реформування на Верховній Раді, оскільки парламент є законодавчим органом. «Верховна Рада має право відправити у відставку уряд, який не впорався з поставленим завданням зі стабілізації економічного становища», — сказав радник Президента.

А. Гальчинський особливо відзначив, що доповідь Президента не слід сприймати як економічну програму з конкретними цифрами й строками.

«Визначити конкретні параметри й терміни їх реалізації — справа виконавчої влади», — сказав він. Доповідь Президента стане основою для розробки конкретних програм реформування економіки, в ньому буде визначено ідеологію виконавчої влади. На думку А. Гальчинського, «це потрібно, оскільки в Україні відсутнє збалансоване макроекономічне середовище».

У розробці конкретних програм реформування різних сфер економіки братиме участь уряд, а також економічна служба Президента і спеціально створені для цього групи вчених і фахівців.

Л. Кучма, сказав також він, розраховує на підтримку уряду і знаходить у ньому все більше однодумців, а також «сподівається побачити серед них прем'єр-міністра України».

За словами А. Гальчинського, Президент має намір широко використати своє право законодавчої ініціативи і найближчим часом внести на розгляд Верховної Ради низку законопроектів, зокрема з питань власності, банківської діяльності та інших, а також видати низку указів з неврегульованих у законодавстві питань.

ПАРТНЕРИ ПОТРІБНІ. АЛЕ ХОРОШІ

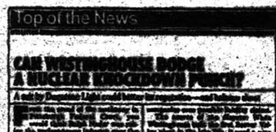
Про це говорили

Замість коментаря

Необхідність публікації матеріалу з «Бізнесуїк», що подається нижче, очевидна. Агентство «Інтерфакс-Україна» нещодавно повідомило два цікаві факти. По-перше, харківське НВО «Хартрон», визначене українським урядом як генеральний підрядник у модернізації систем захисту АЕС України, 29 вересня цього року підписало установчі документи про створення спільного підприємства (СП) «Вестрон» з американською фірмою «Вестінгауз». Згідно з цими документами 60 відсотків акцій належатиме американській стороні, 40 — українській, та є надія, що через п'ять років контрольним пакетом заволодіє українська сторона. За словами заступника директора «Хартрона» Олександра Бека, СП почало працювати, не чекаючи реєстрації документів у Києві.

По-друге, «Хартрон» і «Вестінгауз» планують переоснастити всі українські АЕС сучасним обладнанням протягом 5 років. Про те, яким за якістю може бути це обладнання і якими можуть бути наслідки його експлуатації для України, загалом, частково й розповідає наведена публікація. Тож українській стороні, очевидно, слід предметніше знайомитися з діяльністю іноземних фірм, які рвуться на наш ринок, з їхнім реноме в світі. Сьогодні вже однозначно ясно: партнери України та суб'єктам її господарської діяльності потрібні, але не всякі. А фірма «Вестінгауз» останніми роками стала, м'яко кажучи, учасницею численних скандалів, розслідувань і судових процесів у Бразилії, Індонезії, на Філіппінах, у Чехії, претензії до неї пред'являють як зарубіжні партнери, так і американські офіційні особи, в тому числі й підкомітет Конгресу США з питань енергетики й торгівлі. «Вестінгауз», зокрема, звинувачують у даванні хабарів урядовцям, у поставках морально й технологічно застарілого обладнання, у спробах перекласти відповідальність з себе на діловик партнерів і рядових платників податків. Отож, слід бути розбірливішими, обережнішими, обізнанішими і, очевидно, компетентнішими...

ЧИ УХИЛИТЬСЯ «ВЕСТІНГАУЗ» ВІД ЯДЕРНОГО НОКАУТУЮЧОГО УДАРУ?

Позов фірми «Дюкен Лайт» до «Вестінгауза» може сильно підмочити репутацію цієї компанії та її фінансове становище

Слухаючи показання свідків у федеральному суді м. Піттсбурга, здавалося, що Рольф Надер витягує на суд громадськості саму ядерну енергетику, розповідаючи її таємниці паливними стержнями. Свідки звинувачують «Вестінгауз» у продажі десятків ядерних станцій з трубами, що протікають, так само як і в наступних спробах приховати це. Юристи викривають нехлюйство станцій, які зливають у води, що звично вважаються непорочно чистими, всілякі отруйні хімікалії, меначе це мийний засіб для кухонних плит. Звинувачення — вбивчі для галузі, потреба якої у добрих стосунках з громадськістю така велика, і виходять вони не від когось там, а від одного з концернів, які є батьками-засновниками американського ядерного братства, — від «Дюкен Лайт Компані» до «Вестінгауз Електрик Корпорейшн».

Дві піттсбурзькі компанії, що колись наприкінці 50-х співробітничали в питаннях будівництва й експлуатації першого в Америці цивільного ядерного реактора, тепер зійшлись урукопаш перед присяжними в суді їхнього рідного міста. «Дюкен» — головна в товаристві п'яти енергетичних компаній — вчинила «Вестінгаузу» позов на 350 мільйонів доларів за поставку нібито дефектних парогенераторів у 1960—1980 рр. Звинувачення в шахрайстві можуть потроїти збитки. «Вестінгауз», якій пред'явлено ще чотири таких позови в інших штатах, відбивається, стверджуючи, що це «Дюкен» нахалтурила з трубопроводами АЕС «Бівер-веллі» поблизу Піттсбурга.

— Це не піде на користь ні тій, ні тій компанії, — змушений визнати директор компанії «Вестінгауз» з урегулювання конфліктів Томас М. Андерсон.

ПАХНЕ СМАЖЕНИМ

«Вестінгауз», тільки-но залатавши 5-мільярдну пробоїну, що виникла від «вибуху» її фінансового філіалу, може зазнати нового відчутного удару. На відміну від «Дженерал Електрик», яка за останні десять років брала участь у сонмі схожих позовів, в тому числі, наприклад, лютневому минулого року проти «Дюкен» та її партнерів, «Вестінгауз» веде боротьбу з помітно пошарпаним арсеналом. З винесенням судового рішення про стягнення порядку 1 мільярда доларів і з розглядом ланцюжка позовів, пред'явлених за принципом «і мені також», для компанії може знову настати чорні дні. Вже й зараз вона бореться в суді зі 150 страховими фірмами, що загрожують їй вимогами про відшкодування збитків.

Витоки конфлікту такі. Наприкінці 1960 року, коли «Вестінгауз» будувала перший блок на АЕС «Бівер-веллі», вона застосовувала нову на ті часи технологію охолодження водою під тиском. Радіоактивна вода, проходячи вздовж стержнів і, таким чином, розігріваючись до високих температур, надходила до вузьких труб величезного парогенератора, а від нього, в свою чергу, нагрівалася вода, що омивала труби ззовні, і перетворювалася на пару, яку використовували для приведення в рух електричних турбін. Раніше такі установки в зменшеній версії успішно застосовували на кораблях військово-морського флоту.

(Закінчення на 7-й стор.)

Продиктовано в номер

Виконком сформований одноосібно

Київрада, як відомо, у передбачений законом строк не змогла сформувати виконавчий комітет. Голова Київради Леонід Косаківський звернувся з офіційним запитом до Верховної Ради України і попросив дати роз'яснення щодо можливості за таких обставин одноосібно сформувати виконавчий комітет.

З огляду на конкретну ситуацію, що склалася в Київській міській раді, відповідні структури парламенту вважають за можливе формування виконкому саме у такий спосіб.

Рада голів районів столиці підтримала в цьому Леоніда Косаківського.

На першому ж засіданні виконавчий комітет взявся за розв'язання конкретних проблем міського господарства.

У педагогів уривається терпець

Попереджальний страйк провели вчительські колективи шкіл Чернівців. Акція, як повідомили члени страйкового комітету, спричинена злиденним матеріальним становищем педагогів. Учителі вимагають підвищити заробітну плату, піднести престиж їхньої професії, зміцнити матеріальну базу шкіл.

Мінімальна зарплата — «вибух»

Підвищення мінімальної зарплати в Україні, що нині обговорюється Верховною Радою, може «підірвати» обстановку в країні, вважає Президент України Леонід Кучма.

За його словами, для забезпечення підвищення мінімальних зарплат у межах, передбачуваних парламентом, потрібна буде емісія в розмірах близько 300—350 трильйонів карбованців. «Ціни після цього зростуть катастрофічно», — заявив Президент України.

Верховна Рада Криму затвердила новий склад уряду

Верховна Рада Криму затвердила списком без обговорення 5 віце-прем'єрів, 7 міністрів і 14 голів державних комітетів уряду Криму. Віце-прем'єрами призначено Андрія Сенченка, члена Партії економічного відродження Криму, колишнього заступника глави уряду; Аркадія Деміденка, колишнього голову Залізничної райради Сімферополя; Федора Снєгірьова, голову постійної парламентської комісії з аграрних питань і сільського господарства, члена Компартії Криму; Ігоря Іванченка, раніш — заступника голови Сімферопольської міськради, а також Ільмі Умерова, члена фракції «Курултай» і члена Меджлісу кримськотатарського народу.

Приклад для політиків — культурологи?

У Донецьку відбувся всеукраїнський семінар «Схід і Захід України: спільне і особливе культури та шляхи інтеграції». Організаторами цього конче важливого для духовності нашого народу семінару стали кафедра культурології Донецького технічного університету та міжнародний фонд Сороса. Так би й політикам нашої держави провести подібний семінар! Для зближення, знайомства, обміну — для єдності-соборності України...

Колектив редакції газети «Голос України» висловлює глибоке співчуття заступникові головного редактора Л. Ф. Бровченку з приводу смерті його матері

Марії Федорівни.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, «Голос України»

Де ж твій чорний пістолет?..

«Ех, важко жити без кулемета...» — це банальне нарікання поволі втрачає гумор у країні, де рідко який громадянин почуває себе в безпеці, де міліція не встигає за злочинцями і немає поки що підстав для сподівань на краще. Героїчні кулачні розборки з мафією залишилися хіба що в голлівудських бойовиках. Для нашого ж прозаїчного сьогодення потрібні значно вагоміші, ніж кулак, аргументи. А саме — зброя...

Наші права, можливості, обов'язки щодо зброї — про це розмова з начальником Головного управління охорони громадського порядку МВС України генерал-майором Михайлом Корнієнком

— Якою зброєю дозволяється володіти сьогодні громадянам України?

— Дозволено мати вогнепальну мисливську та газову зброю. Вогнепальною гладкоствольною можуть володіти громадяни з 18-річного віку, причому тепер не обов'язково бути «офіційним» мисливцем: потрібно лише мати дозвіл на придбання та користування зброєю. Також дозволяється мати вогнепальну нарізну зброю: карабіни, промислові рушниці. Це зброя далекобійна. Нею можна володіти з 23-річного віку. Ну і газовою зброєю може володіти людина з 18 років.

— Чи можна мати вогнепальну бойову зброю — скажімо, пістолет?

— Ні. Короткоствольну нарізну зброю мати заборонено. До речі, підготовлено проект закону України про зброю. Проект узгоджено з усіма відповідними відомствами і подано на розгляд до Кабінету міністрів. Під час попереднього обговорення пропонувалось обумовити в законі дозвіл на володіння короткоствольною нарізною зброєю, і в одній з редакцій проекту це було. Але деякі міністерства не погодилися. Звичайно, питання це спірне, і крапку в ньому поставить Верховна Рада. Як на мене, то дозвіл з деякими застереженнями можна було б дати, нічого страшного в цьому немає.

— Нині з'являються магазини з продажу зброї. Хто дає ліцензію на таку торгівлю?

— Такий дозвіл дає лише Міністерство внутрішніх справ. Проводиться дуже ретельна перевірка технічної готовності приміщень, документації, перевірка людей, причетних до реалізації. Поки що, до речі, ліцензій видано небагато, всього близько 150. Спочатку був великий потік матеріалів на видачу ліцензій, але потім бажаючих поменшало.

— У магазинах можна побачити пневматичну зброю. Чи потрібен дозвіл на неї?

— Це новий вид зброї, її можна купувати ще вільно. Але зброя ця досить небезпечна, деякі зразки її мають чималу убивчу силу. Проблемою пневматичної зброї вже зайнялися відповідні відомства — поки що вона не підпадає під ті норми, які заборонили б її застосування. Хоча завозиться її ще небагато.

Отже, отримуй дозвіл, купуй, захищайся. Але придбати зброю, виявляється, не так просто.

Візьмімо газову. По-перше — ціни. Газові пістолети, як правило імпортні, коштують сотні доларів, переважній більшості населення це не по кишені. Майже всім по кишені балончики...

...Найперше, що дивує, коли заходиш до київської крамниці відомої збройової фірми «Сапсан», — оголошення під рядочком газових балончиків ціною 3—10 доларів: «Балончики продаються лише співробітникам міліції за поданням листа МВС». Поки намагаєшся дослідити логіку цієї директиви, починає дивувати інше: повна відсутність газових пістолетів. Як з'ясувалося, продаж їх на кілька місяців заборонило магазинові МВС. За деякі порушення. Але то, власне, і не так важливо: пістолети будуть і хто має дозвіл та гроші, зможе їх купити.

Суттєвіше те, що для рядового, не обтяженого товстим гаманцем, громадянина, збройовий магазин може запропонувати поки що лише пневматичну зброю. Приблизно, мабуть, таку, якою Дієго Марадона лякав недавно настирливих журналістів. Отже, лежать у крамниці зо п'ять пістолетів виробництва США, Англії, досить дешевих, вартістю 45—75 доларів, та ряд гвинтівок, також пневматичних, ціни — 110—140 «зелених».

...Голова акціонерного товариства «Сапсан» Юрій Кизько каже, що йому подобається озброювати людей — є в цьому якесь таїнство, священнодійство, ритуал. Торгувати зброєю Юрію Кизьку дуже сьогодні нелегко...

— На запитання, чи продається у нас газова зброя і чи можна нею користуватися, я б відповідав так: зброя продається, але нею можна хіба що забивати цвяхи. Річ у тім, що всі існуючі в світі модифікації патронів для газових пістолетів мають, в основному, два гази — CS та CN. Гази ці використовуються приблизно в ста країнах світу. Вони апробовані в хімлабораторіях Європи, мають відповідні сертифікати, і в усій Західній Європі, добре відомій екологічними бар'єрами та обмеженнями, застосовуються безперешкодно і продаються вільно.

У нас же вийшла дивна, смішна навіть історія. Дозволили, з великим скрипом, продаж газової зброї, але патрони, які застосовуються в усьому світі, для використання в Україні заборонені постановою Кабінету міністрів — «до вирішення Міністерством охорони здоров'я». Міністерство, наскільки я розумію, має зробити комплексне обстеження. Однак сьогодні ніяких можливостей провести хімічний аналіз тих газів в Україні немає: потрібен спеціальний НДІ, кошти, спеціалісти, обладнання. А чи потрібне те обстеження, якщо воно проведене в двадцяти, як мінімум, країнах, і, отже, чи не простіше визнати сертифікат, який дійсний, наприклад, у Німеччині, таким, що дійсний і в нас? Бо людина, пройшовши принизливі й образливі процедури збирання характеристик, документів для отримання дозволу на газову зброю, отримує її та... не має права застосовувати, зарядити... Вистрелили — все, ви незаконно застосовуєте хімічні речовини. Щодо цього є відповідна стаття в Кримінальному кодексі.

Отже, придбавши газовий пістолет, ви мусите ще й окремо шукати патрони. А я б не радив купувати їх у випадкових людей: газові патрони купувати слід лише в фірмових магазинах. Адже мова йде про особисту безпеку, а патрон «зі сторони» може бути підроблений, з простроченим терміном придатності, зарядженим невідомо чим.

Те ж саме з газовими балончиками. Декларували: «Кожний громадянин має право...» Але й балончики не сертифікуються, випробування на основні їхні групи не проводяться — і тому перекупники по всій Україні продають балончики невідомих властивостей, з невідомим газом, рекламуючи як зброю самозахисту. І мають гарний зиск. Інколи спадає на думку, що між забороною для одних і неофіційним дозволом для інших є, може, якийсь зв'язок...

Отак. А з другого боку, бувають до мене дзвінки: продай кілька патронів. Я кажу: немає, не маю права, вони: та припини, як це так?.. Дивно: ті, хто має владу, не хочуть зрозуміти, що простіше вирішити це питання для всіх одразу, аніж для декого окремо і під великим секретом.

— Скажіть, а ті балончики, що продаються у вас в магазині, — їхній газ дозволений?

— Балончики ми маємо право продавати лише для органів МВС. Виконуємо інструкцію. Відповідними нормативними документами органам МВС дозволено застосування тих газів. Я не можу сказати, чим усе це мотивовано... Органи мають право, а громадяни — ні. Дивуватися нічому. Ми не можемо добитися зараз експертизи навіть на перцеві, натуральні, гази. Інститут сертифікації лише створюється...

— У вашому магазині досить широко представлена пневматична зброя. Наскільки вона ефективна при самообороні?

— Я б не сказав, що це серйозна зброя. Більше для забави, ніж для самозахисту. Втім, інколи лише сам вигляд зброї лякає зловмисника — з цієї точки зору пневматичні пістолети можуть виконувати роль зброї самозахисту.

Але якщо вже декларoване право на самозахист, то для цього існують такі предмети, як пістолети й револьвери середнього калібру. Короткоствольна нарізна зброя застосовується для самооборони в усьому світі. І я з подивом дізнався, що з майбутнього закону «Про зброю» положення про короткоствольну зброю викинуте як передчасне.

Я представляю в Україні фірму «Франконі». Для створення фірмового магазину в Києві побував у Празі — дивився магазин-аналог. У крамниці тій є спеціальний відділ з продажу вогнепальної зброї: велика кількість пістолетів, навіть автомати — все продається населенню. «У вас все це дозволено?» питаю в представників поліції, вони були з нами. «Так, — кажуть, — але закон забороняє продаж газової зброї. Якщо людина, захищаючись, дістала пістолет, то ніхто не повинен сумніватися, що пістолет бойовий». Закон цей, до речі, чехи прийняли «завдяки» російській мафії: дуже вже вона там розперезалася. І чеський парламент вирішив одноголосно: озброїти населення. В маленькій Чехії продано вже 132 тисячі пістолетів.

Таким шляхом ідуть і Росія, Казахстан. Я впевнений, що ми теж прийдемо до дозволу на короткоствольну зброю, і дуже швидко. До речі, у всьому світі законно придбана зброя практично не використовується для вчинення злочинів. Цікава статистика: у побутових сварках звичайний столовий ніж застосовується в 1200 разів частіше, ніж вогнепальна зброя. Та нікому ж на думку не спадає вилучити з продажу ножі!

— Припустимо, як ви і сподіваєтеся, незабаром закон про вогнепальну короткоствольну зброю буде прийнято. Але чи зможе ваша або будь-яка інша фірма забезпечити такою зброєю населення, причому за доступними цінами?

— Зараз ми очікуємо ліцензію на виробництво власного пістолета. Зі всесвітньо відомою фірмою «Ерма-верке» створили спільне підприємство, яке назвали «Шмайсер» — на честь трохи, може, сумнозвісного, але дуже якісного пістолета-кулемета виробництва тієї ж «Ерма-верке». Повністю підготовлено виробничий цикл, ми готові до серійного виробництва пістолетів. І випускати їх можемо як у газовому, так і в бойовому варіантах: для переходу з одного виду на інший потрібно лише 4 години.

Звісно, для бойового пістолета потрібен замовник. Ним, я впевнений, буде МВС (ми вже запропонували йому цей пістолет), Міністерство оборони, спецслужби.

Ми у змозі — в разі введення закону про дозвіл на продаж зброї приватним особам — наситити ринок і дати можливість купувати пістолет за купони. За нашими підрахунками собівартість, а, отже, і ціна його буде значно нижчою від будь-якої зброї, що надходить нині з-за кордону. Вартість — у діапазоні 40—110 доларів США. І це цілком реально.

На цій оптимістичній ноті підіб'ємо деякі підсумки. Маємо: важку процедуру отримання дозволу на придбання й користування зброєю, надзвичайно дорогі газові пістолети, проблеми з патронами до них. Не можемо цивілізовано купувати газові балончики. Маємо змогу купити пневматичну зброю, яка, втім, не зовсім для самозахисту. Теж саме з вогнепальною мисливською: з рушницею ввечері по вулиці ходити незручно, та й міліція зупинити може.

Негусто. Але ще маємо шанс стати власниками бойової вогнепальної зброї — якщо визнає за потрібне Верховна Рада.

Звичайно, питання це дуже складне й спірне, і прихильників, і противників дозволу на короткоствольну зброю чимало. Одностайності в цьому немає навіть у тій же Америці: все ж таки багато побутових трагедій через необережне поводження з пістолетом.

Але злочинність зростає. Кримінальний світ озброєний — не пневматичними пістолетами, а саме «коротоствольною нарізною зброєю». І злочинці прекрасно знають, що мирне населення фактично беззбройне, і тому нахабнішають, тому зростають показники вбивств, пограбувань.

Нині в Україні 578 тисяч офіційних власників вогнепальної зброї, на руках у яких 653 тисячі стволів. Як свідчить статистика, законно придбана, зареєстрована зброя кримінально застосовується вкрай рідко: лише 13 відсотків від збройних злочинів минулого року, а нинішнього ще менше — 7—8 відсотків. Цей показник свідчить також і про велику кількість на руках зброї нелегальної. Ще така статистика: якщо минулого року вогнепальна зброя застосовувалася злочинцями (це випадки зареєстровані) 573 рази, то за 8 місяців нинішнього — вже 725 разів.

Цифри маловтішні. Але очевидна річ: навряд чи хтось піде на злочин, пам'ятаючи, що може зустріти збройний опір. Може, від цього й треба відштовхуватися?

Віталій МАКСЮТЕНКО, «Голос України»

Поплатився життям

15-річний школяр із Сум пострілом з мисливської рушниці вбив квартирного злодія. Це сталося по обіді, коли хлопець відпочивав після шкільних занять. Прокинувся від звуку розбитого скла і побачив незнайомця, який нишпорив по квартирі. Згадавши про батькову рушницю, юнак змусив злодія перейти до сусідньої кімнати, а сам вибіг, аби повідомити про пригоду сусідам. Видно, злочинець не сприйняв серйозно пересторогу десятикласника і, доки того не було, знову зайнявся своєю справою. А коли хлопець наказав йому не рухатись, почав ображати його, погрожував розправою. Для більшої переконливості своїх слів злодій зробив крок до юнака, але тут пролунав постріл. Як з'ясувалося, то був раніше судимий 47-річний Ч.

Сумська область.

На знімку: з місця не руш!

Фотоетюд Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Аномалії

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Самосуд на колесах

Водія Віктора Дробаху в останню путь проводжав увесь колектив автотранспортного підприємства. З усіма шоферськими почестями. Віктор загинув на робочому місці, за кермом переповненої пасажирами машини. Як це сталося — ще до пуття невідомо.

Є й інший потерпілий — колись робітник, а нині пенсіонер Володимир Дем'янов. Та його свідчення не вносять ясності, хто штрикнув водія ножем у живіт.

Володимир Олександрович розповідає таке. Того ранку він добирався рейсовим автобусом на Центральний ринок. І раптом відчув у своїй кишені, де були гроші, чужу руку. Озирнувся — поруч дебелий чоловік. Дем'янов тихо зажадав, аби той повернув украдене. Спійманий же на гарячому зненацька заволав: «Тримайте злодія — він гроші у мене витяг», — і почав хапати Дем'янова.

— Я не встиг збагнути, що ж воно діється, як на мене налетіли ледве не всі пасажири, — каже Володимир Олександрович, який перебуває зараз у хірургічному відділенні лікарні. — Били чим попало і по чому попало — руками, ногами, в живіт, по голові... Особливо лютували жінки. Далі нічого на пам'ятаю, бо знепритомнів...

Де взявся ніж, що його було знайдено уже в порожньому автобусі, хто ним орудував, Дем'янов не знає. За віщо вбито водія — чи він просто втрутився у бійку, аби навести порядок у машині, чи, збагнувши, що не того б'ють, заступився за Дем'янова, — невідомо. Справа поки що вичерпується показанням єдиного пенсіонера. Жодного іншого свідка досі не знайдено — пасажирів було багато, але вони розбіглися з автобуса, не чекаючи появи навіть медичної допомоги, не те що міліції.

Певне, коли «затемнення» минуло, дійшло до них, що це ж самосуд. Можна, звичайно, чимось пояснити вибух злості натовпу, але це буде лише пояснення, а не алібі.

Самосуд залишився самосудом — злочином, за який треба відповідати.

Я й пишу про дикунський випадок у маршрутному автобусі, подробиці якого, повторюю, ще до кінця не з'ясовані, передусім для застереження. Бо тепер не сприймаю за безвинні часті словесні нервові сутички в громадському транспорті. Знаходяться бажаючі вдаватися до самосуду. Щойно, скажімо, побили мого сусіда по дачі. Анатолій, повертаючись з власної ділянки з двома відрами помідорів, прошкував через територію іншого садово-городницького товариства. Іншого шляху немає, ми всі ним користуємося. То тут і трапився йому знайомому назустріч голова сусіднього товариства, якому чомусь здалося, що Анатолій несе крадені помідори. Він не став з'ясовувати, а двічі вдарив навхрест металевим ланцюгом...

В даному разі також порушено кримінальну справу. Але я не про це — зло не зупинено: воно на колесах...

Дніпропетровськ.

МІСЦЕ ПІД СОНЦЕМ

і як його завойовують деякі українські «підприємці»

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

СПОЧАТКУ коротко розповім передісторію події, гострота якої нині, здається, сягнула піку. Заявивши, що йдемо до ринку, починаємо хоч і поволі, але рахувати те, що маємо, і чого, на жаль, катма.

На високому урядовому рівні вирішено було оснастити газовими лічильниками усіх споживачів голубого палива. Вирішити то вирішили, а от реальність виявилася суворою: з 300 тисяч приладів, яких Україна потребує вже цього року, кілька вітчизняних підприємств спроможні випустити лише 50 тисяч. З'ясувалося, що вартість їх удвоє-втроє вища, ніж відомих зарубіжних фірм. Та й імпортні лічильники теж коштують немало: навряд чи кожний домовласник спроможний заплатити за нього 50—60 доларів.

Тому Міністерство фінансів разом з Мінекономіки вирішили здешевити ці прилади для населення, давши дозвіл природному монополісту — газовій корпорації «Укргаз», відшкодувати половину їх вартості за рахунок віднесення цієї частини на собівартість реалізації природного газу всім споживачам. З цією метою Міністерство фінансів виділило корпорації 200 млрд. карбованців. За розрахунками «Укргазу», дотація дасть можливість встановити 100 тисяч газових лічильників.

А далі все пішло за схемою, яка, на жаль, вже стала класичною в тому економічному розгардіяші, який учені люди називають «перехідним періодом від планової системи господарювання до ринкових відносин». А якщо не по-вченому, то маємо зразок того, як і найкраще рішення можна дискредитувати, коли виконавці керуються не державними, а власними, або груповими інтересами, при цьому вдаючи, ніби так воно й має бути.

Поясню. Ще задовго до виходу постанови Кабінету міністрів з питань виробництва засобів обліку паливно-енергетичних ресурсів голова правління корпорації «Укргаз» пан Мацялко, до речі, колишній народний депутат Верховної Ради, та його заступники взяли «ініціативу» в свої руки. Одне за одним з'являються розпорядження і своїм підрозділам, і всім керівникам інших державних підприємств газового господарства, у яких, повідомляючи про 50-відсоткове відшкодування, але ж досить оригінально «доповнюючи» лист Міністерства фінансів застереженням: право на допомогу матимуть лише ті громадяни, які придбають лічильники тільки в пана Мацялка, тобто в корпорації «Укргаз».

Чим же громадянин України, який купує лічильник в «Укргазі», відрізняється від громадянина, котрий робить таку саму покупку в іншій спеціалізованій організації з газифікації, тим більше, що розраховуються за покупку всі споживачі газу?

В одній з київських газет прочитала про скандальний факт: підписаний одним з керівників нафтогазової промисловості збитковий контракт на 8 млрд. російських карбованців кваліфікують як злочин. А в цьому разі легально взята з державної казни чимала сума й використана на власний розсуд не викликає жодних сумнівів, бо названа солодким словом «пільга».

Незрозуміла й позиція відомств, які розпоряджаються державними коштами. Знайшовши за такої катастрофічної ситуації в економіці можливість виділити значну суму на фінансування, прямо скажемо, не першочергової важливості проблеми, як оснащення житла лічильниками газу (а завтра — води, тепла), не знайшлося кому встановити порядок використання приладів. От і ділять їх пани з «Укргазу», як кому заманеться.

А на місцях газові господарства, виявляючи «турботу» про громадян, для яких на здешевлення вартості держава виділила дотацію, реалізують лічильники за комерційними цінами. Що вища ціна, то більша сума дотації залишається на рахунку.

Крім того, пан Мацялко, швиденько розбивши монополку на регіони, навічно «прописав» газові прилади туди, куди захотів. Скажімо, декотрим областям їх постачатиме київське підприємство «Октава», іншим — вінницький завод «Ента», а частина споживачів матиме закордонні поставки, але лише трьох конкретних фірм, з якими «Укргаз» має партнерські стосунки.

Так «мудро» розв'язують два питання — і державні гроші залишають у відомчій кишені, і ринок збуту завойовують за рахунок держави для привілейованих «Укргазом» зарубіжних фірм. Чого тільки не зробиш заради такого інтересу!

Мало того, пан Мацялко у своєму прагненні розподіляти (відчувається школа) дописався до того, що зобов'язав Держстандарт погоджувати з «Укргазом» видання ліцензій іноземним фірмам, а вже видані цим поважним державним органом ліцензії рекомендує скасувати, якщо вони не вписуються в «ідеологію» «Укргазу».

Ще далі пішов його заступник, заявивши в одній з київських газет, що ці заходи вживаються для того, щоб не заплутатись у моделях і типах приладів. «Уявляєте, — бідкається пан Колесник, — в одному житловому будинку встановлені лічильники різноманітних модифікацій. Ускладнюється система оплати, треба утримувати десятки філіалів фірм для обслуговування.

Тому ми ще на початку року зорієнтували обласні управління: кожній території рекомендовано закуповувати і освоювати певні типи приладів».

Даремно пан Колесник ускладнює ситуацію з обліку витрачання газу: у всьому світі газові лічильники будь-яких модифікацій видають розрахунки тільки в кубометрах, а сервісне обслуговування — то вже проблеми фірм, які прийдуть на ринок.

Особливо ж гніваються начальники з «Укргазу» з приводу проникнення на український ринок конкурента — італійської фірми «Самгаз», яка одержала ліцензію на ввезення газових лічильників в Україну. «Укргаз» звинуватив її в тому, що вона не має... італійського сертифіката.

Тут уже не витримав Держстандарт України. Цитую листа заступника голови цієї установи пана Алексеєва: «Корпорація «Укргаз» надіслала підприємствам і організаціям концерну «Укргазифікація» та іншим лист, у якому повідомила, що Держстандарт задовольнив її клопотання про заборону надання ліцензії на ввезення в Україну газових лічильників або погодження з корпорацією.

Держстандарт не давав згоди забороняти або не видавати ліцензій без погодження з корпорацією, бо ці питання згідно з чинним законодавством цілком у компетенції Держстандарту України і погодженню з іншими органами не підлягають.

Щодо фірми «Самгаз», то Держстандарт видав їй — першій із зарубіжних фірм — ліцензію на підставі італійської сертифікації. Без цього документа заявки на ліцензування взагалі не розглядають».

Про неприпустимість монополії, яку займає «Укргаз», писали в спільному листі до віце-прем'єр-міністра України пана Дюби керівники 9 державних комітетів і міністерств.

Зрештою, вийшло розпорядження Антимонопольного комітету, у якому прямо вказано на нечинність дій корпорації «Укргаз», яка, зловживаючи монопольним становищем, свідомо створює перешкоди доступу на ринок не тільки закордонним, а й багатьом українським підприємствам, що провадять роботи з газифікації. А сам «Укргаз» виконує досить незначні обсяги таких робіт.

Антимонопольний комітет розпорядився протягом двох тижнів скасувати рішення «Укргазу» щодо придбання й застосування побутових газових лічильників імпортного та вітчизняного виробництва.

У всьому світі рішення Антимонопольного комітету — найголовніший закон. У нас теж. Тільки не для «Укргазу», бо корпорація й не збирається його виконувати.

От я й думаю: а що коли завтра з'явиться інший пан Мацялко і накаже в усіх квартирах Києва встановити телевізори однієї марки, адже це так зручно для телемайстра! І поле діяльності для тих, хто дорівається до всемогутніх важелів розподілу, величезне: швейні машини, холодильники, пилососи — аби тому розподілювачу було зручно...

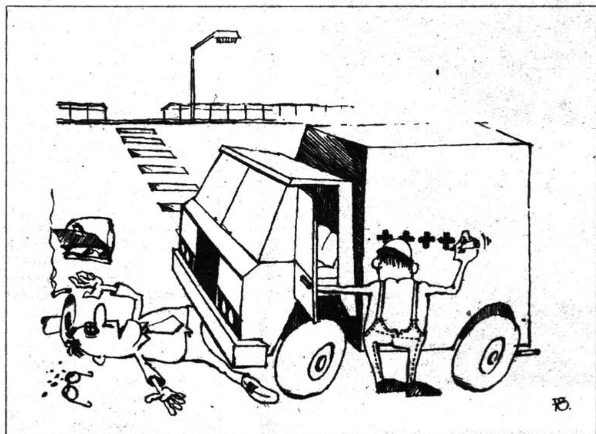
Одне дивує. Сьогодні комерційні магазини переповнені різноманітною західною продукцією, зокрема й чудовими, високої якості газовими плитами, колонками, опалювальними котлами. З'явилася й новинка — газові калорифери. Купують їх громадяни України, користуються ними, і керівники «Укргазу» не заперечують проти цих покупок.

Інша річ — лічильники... З усього видно, що три іноземні фірми — «Шломберже» (Франція), «Метрікс» (Польща), «Премгаз» (Словаччина), серед яких пальму першості «Укргаз» віддає «Шломберже», можуть жити спокійно: навіщо поліпшувати свою продукцію, навіщо знижувати ціни? Однак українські споживачі візьмуть лише її, бо величезний український ринок лічильників віддано тільки їм, а конкурентам шлях перекрито. Стараннями пана Мацялка.

Причому й особливих старань тут докладати не треба було, бо розроблена теоретиками «Укргазу» схема захоплення ринку лічильників для себе і названих західних фірм досить проста: використовуючи монопольне становище експлуатаційної організації газового господарства, неважко домогтися рішення про негайне і обов'язкове встановлення лічильників споживачам. А потім відхопити ще й шматок хліба з маслом: за рахунок держави обумовити пільги для себе.

Після того почали «освоювати» ринок, змусивши споживачів купувати лічильники газу тільки тих фірм, які сподобалися «Укргазу», і за цінами, встановленими ним же. І ніхто не сміє не послухатися, бо інакше всемогутня корпорація не прийме будинок в експлуатацію, залишить на зиму без тепла. От і течуть гроші в кишені (читай: на рахунки) облюбованих «Укргазом» західних фірм. Та й свої не в «програші»...

Але, даруйте, до чого тут ринок й інтереси держави?

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Чи ухилиться «Вестінгауз» від ядерного нокаутуючого удару?

(Початок на 5-й стор.).

Проте на початок 70-х років компанія виявила, що довші труби, які працюють на цивільних енергетичних установках, часто дають тріщини і швидко корозують. А на кінець 80-х багато клієнтів, серед яких були і власники двох блоків на «Бівер-веллі», змушені були ставити генератори на капремонт або робити їх заміну. «Дюкен» повідомила, що їй уже довелося замовити три нових генератори загальною вартістю 120 млн. доларів, і, можливо, треба буде ще три.

Гарантія щодо «Бівер-веллі» закінчилася ще в 70-х, але «Дюкен» і її партнери стверджують, що «Вестінгаузу» було відомо про корозію труб, тільки фірма приховувала це від замовників.

Вирішальне значення, за словами президента «Дюкен» Уеслі У. фон Шака, має те, що саме зрозуміли у «Вестінгаузі», коли їм стали відомі факти, і що вони при цьому заявили іншим компаніям галузі.

У записці у справі, поданій представником позивача, міститься посилання на меморандум, укладений 1968 року одним з провідних інженерів «Вестінгауза», де питається й таке: «Що ми їм повідомимо на даному етапі? Що сплав на очах втрачає міцність чи що напрацьовано позитивний досвід обслуговування?»

Адвокати «Вестінгауза» кажуть, що такі цитати з внутрішнього листування компанії вирвано з контексту. У випадку «сплаву, що розпадається», наприклад, ішлося про намір техніків «вибити» у керівництва більше фондів на фінансування наукових досліджень, а не про те, щоб обдурити клієнтів. Такий метод оборони давав раніше непогані результати: в 1991 році «Вестінгауз» виграла позов, розпочатий бразильською енергетичною компанією. Щоправда, тоді справу розглядали арбітри Міжнародної торговельної палати в Швейцарії.

Обливання брудом у «Бівер-веллі»

За словами фірми «Дюкен»: «Дефекти в генераторах фірми «Вестінгауз» спричиняють тріщини й корозії, а компанія приховувала ці проблеми протягом 25 років».

За словами фірми «Вестінгауз»: «Корозію спричинено некомпетентною експлуатацією фірми «Дюкен», у тому числі скиданням їдких хімікалій у воду для реакторів, яка має бути чистою».

Нахімічили... Перед лицем суду присяжних адвокати «Вестінгауза» вишиковують лінію захисту. По-перше, вони стверджують, що фірма «Дюкен Лайт» і чотири її партнери — «Огайо Едісон», «Клівленд Електрик», «Толідо Едісон» і «Пенсильванія Пауер» — мають достатньо знань, щоб усвідомити ризик корозії металу. Ще більшу вибухонебезпеку несе в собі звинувачення адвокатів, пред'явлене «Дюкен» у тому, що оператор станції «Бівер-веллі» не зміг забезпечити потрібного хімічного складу води. За їх словами, проблеми в трубах спричинено використанням забрудненої води, що, в свою чергу, є наслідком недбалого й наплювацького ставлення до хімічного контролю на станції. «Вестінгаузу» залишається тільки сподіватися на те, що суд присяжних погодиться з їхніми доказами. Очікуючи вступу в експлуатацію через кілька років своєї нової модульної ядерної установки, «Вестінгауз» покладає великі надії на свій підрозділ атомної енергетики з бюджетом 1 мільярд доларів. Та спочатку їй треба вижити в потоці судових позовів. П'ять позовів фірмі вже довелося задовольнити, ще п'ять — у стадії розгляду. Якщо «Вестінгауз» програє і їх, то будуть нові. Маючи перед собою перспективу такого розвитку подій, фірмі «Вестінгауз» нічого не лишається, окрім як ганьбити своїх клієнтів у суді. А справжнє питання полягає ось у чому: чи забудуть енергетичні компанії і громадськість про весь цей бруд, коли в їхні двері знову постукає «Вестінгауз» з новими реакторами?

Стівен БЕЙКЕР із Піттсбурга.

«Бізнесуік», 3 жовтня 1994 року.

Віталій ЖЕЖЕРА,
«Голос України»

ЕПОХА НОВИХ ВІНИКІВ

Недавно, серед дня, я зайшов до столичного театру імені Лесі Українки. Театр щойно розпочав сезон, але на ту годину було незвично безлюдно, не трапився навстріч жоден актор, натомість довгим коридором повз мене якісь люди зосереджено несли кудись кілька в'язок новісіньких віників — штук сто.

Віники м'яко світилися в театральних сутінках. В цьому було щось знаменне: за деякий час перед тим міністерським наказом усунуто від роботи художнього керівника театру Едуарда Митницького.

... Як знімають-призначають керівників театру такого рангу — тема надзвичайно цікава. Тим цікавіша вона у нашій столичній російській драмі: за останні 20 років тут змінилося 7 капітанів. Це вже стало своєрідним культурним феноменом київського життя: зняття чергового керівника російської драми публіка чекає з неменшим нетерпінням, аніж чергової прем'єри. Це своєрідне безкровне гладіаторство, спорт для нервів, коли стихія акторських талантів випробовує на міцність талант свого приборкувача-режисера. Не просто «кушать подано» — а досить складний ритуал. Це — як гра вершника і коня, тут безглуздо скаржитись на коня, коли він скидає тебе. Це його природа — скидати. Інша річ, що цим часто користуються різні навколотеатральні можновладці та меценати.

Але Митницького скинули навіть не так.

Кажуть, почувши про звільнення Едуарда Марковича, один актор простодушно вигукнув: «Э, ведь мы даже не начали его есть!»

Вельми точний афоризм!

Справді, що б ви сказали, якби перед початком матчу одну команду раптом зняли з гри на очах у розгублених болільників? Так і тут: на початку нового сезону, восьмого вересня цього року, трупі театру раптом було зачитано наказ в. о. міністра культури Миколи Яковини. Дивний наказ. Пункт перший: з метою поліпшення роботи — ліквідувати посаду художнього керівника театру, а пункт другий — призначити комісію для вивчення роботи театру! Навіть більшовики, керуючи культурою, давали, нехай і про людське око, шанс тому, хто їх не влаштовував, спершу призначали комісію, а потім вже робили висновки.

Що ж сталося?

Повернімося трохи назад.

Митницький був призначений на цю посаду більше року тому тодішнім міністром культури Дзюбою. Призначений не без зусиль з боку самого театру, навіть на прохання театру. Можливо, театр скучив без залізного вершника. А Митницький — саме такий вершник. П'ятнадцять років тому він створив у Києві Театр драми і комедії. Це була чиста й міцна робота, якби Митницький не створив нічого, окрім цього театру, його ім'я було б гідне увійти в нашу історію як приклад розумного духовного зодчества.

Але Митницький зробив ще багато чого.

Варто згадати хоча б «Варшавську мелодію» в тій же російській драмі — колись у Києві кілька сезонів підряд просто не було чого дивитися, крім цієї вистави.

Народний артист, професор, талановитий педагог і, як кажуть, так далі.

... Отже, у позаминулому сезоні Митницький ставить у російській драмі «П'ять пудів кохання» — так було названо чехівську «Чайку».

Після тріумфальної здачі вистави вдячні актори сказали йому: прийдіть і правте нами, врятуйте театр од розвалу.

Він прийшов. Хоч покидати власноручно відрихтований Театр драми і комедії було, мабуть, нелегко, а можливо, й нерозумно — бо перший сигнал-попередження прозвучав одразу після прем'єри згаданої чехівської вистави. Як на мене — блискуча річ, хоч і жорстока, навіть безжальна: ми не вміємо любити, ми нездатні справитися з тягарем любові, ми — духовні імпотенти. Це не могло не зачепити когось, і зачепило, спалахнула дискусія, режисера навіть звинувачували у порнографії, чого на сцені не було, переконайтеся, «П'ять пудів кохання» ще можна подивитися в театрі.

Під цей дискусійний шумок сталась одна подія, якій громадська думка приписує значення ключової у розвиткові подальших подій. В одній нашій центральній газеті з'явилася стаття «Обережно — вульгарність!», де поливалися брудом і постановник, і вистава, і Ада Роговцева, яка там грала. Спрямування статті було прозоре: завадити Митницькому прийти до театру. Втім, це нормально, хтось комусь завжди заважає.

Міністр Дзюба на те не зважив, наказ про призначення Митницького підписав, і не було б тут чого говорити, аби не одна цікава деталь. Ота пасквільна стаття була підписана паном Шаролаповим — чоловіком однієї з актрис театру імені Лесі Українки, — ні, не Ніни Шаролапової, а іншої, теж хорошої, актриси.

Згодом виявилося, що пан Шаролапов — зовсім і не Шаролапов, а успішно початкуючий урядовий чиновник, не позбавлений літераторських здібностей. Справжнє прізвище його настільки громадянам відоме, що мені незручно його вимовити, а тому надалі називатиму цього пана «паном Шаролаповим» (простіть, Ніно, я Вас люблю, зрештою, цю псевдуху не я придумав, а він).

Ображений театр подав на газету до суду. Запрошений туди «пан Шаролапов» скромно зізнався, що стаття — не його, а якогось громадянина Сизого, нікому не відомого мешканця міста Москви! А він, «Шаролапов», просто заніс статтю до редакції, заніс при нагоді, йдучи мимо, як мовиться.

Цікаве у нас суспільство, читачу: досить значний урядовий чиновник, немов якийсь «шнурок», розносить по редакціях дописи напівміфічних осіб, сам прикриваючись при цьому нехай і славним, але таки жіночим прізвищем!

Та Бог з ним. Театр ту судову справу виграв, і газету зобов'язали сплатити за образу кілька мільйонів.

Але тим часом «пан Шаролапов» піднявся по службовій драбині вище. Настільки вище, що нагадувати про той штраф стало, м'яко кажучи, незручно. Особливо після того, як міністра Дзюбу відправили на пенсію. А ще через якийсь час з'явився й отой міністерський наказ щодо Митницького.

За два дні до того Митницького телефоном викликав до себе в. о. міністра культури. Протягом року не викликали — а ось раптом викликали. Митницький — досвідчений чоловік. Він згодом розповідав мені: «Після того дзвінка я поклав трубку й зібрав усі свої речі, щоб не довелося за ними сюди повертатися».

Як у воду дивився — повертатись не довелося.

Піти за власним бажанням Митницький не погодився, а щоб звільнити його — треба було мати згоду хоча б худради театру. І виконуючий обов'язки міністра зробив простіше: скасував посаду художнього керівника!

Поспішність, з якою це зроблено, наводить на грішну думку: а чи не занесено проект отого смішного наказу до міністерства кимось, хто ... йшов мимо?

Так воно чи не так, але — сумно.

Адже у нас, як видно з вищенаведеного, високі державці мають звичку просто так гуляти по вулицях. Це вам не колишні партначальники.

Але зауваж, читачу: в тому наказі є одна оптимістична нота. Там обіцяється надати театрові імені Лесі Українки статус «національного». Такий статус сьогодні йому вже надано. Що й казати, театр того заслужив. Але чому заради цього треба було звільняти такого режисера? Адже Митницький режисер теж масштабу «національного».

Враження складається, перепрошую, таке: ми у вас забираємо Митницького, але даємо вам «національний» статус, а статус дає вам добру добавку до зарплати. Ви щось хочете сказати? Ага, ми так і думали, ви вже нічого не хочете сказати. Це вже навіть не схоже на культуру. Це схоже на щось інше — коли на базарчик приходять круті хлопці й кажуть: мотай звідси, тут наш ларьочок стоятиме.

... На початку нинішнього сезону в російській драмі в роботі було п'ять нових вистав. Зараз усі режисери, які їх ставили, відмовились від роботи — у зв'язку з порушенням прав творчої особистості.

Але подейкують, що днями до театру заходив (ідучи мимо, звичайно!) майбутній «хазяїн», таємний учасник цієї дивної гри.

А поки що — тихо, чисто і пусто.

Епоха нових віників...

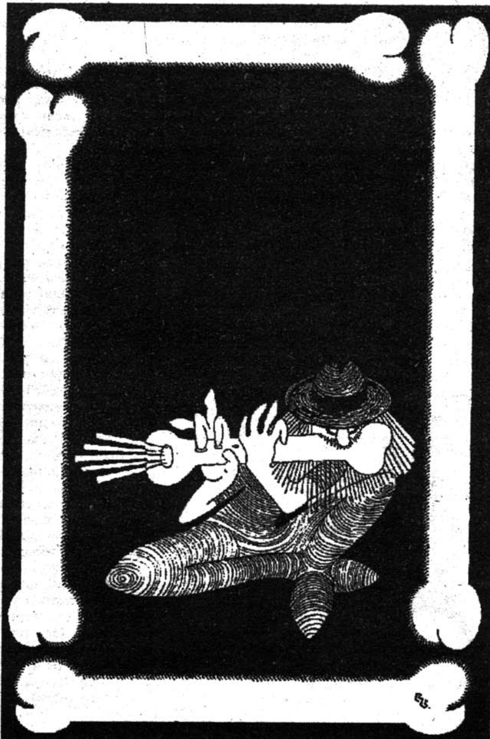
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

P. S. від автора. Позавчора у Мінкультури відбулась прес-конференція, де, на жаль, не було пана Яковини, хоч і обіцявся бути. Ваш кореспондент запитав: чи є зв'язок між зняттям Митницького й присвоєнням театрові статусу «національного», а якщо ні, то за що усунули від роботи народного артиста Митницького? Заступник міністра Ю. Сердюк відповів: «Повернувшись з відрядження, я дізнався, що Митницький пішов на пенсію, адже йому 65 років. Тричі намагався зв'язатися з ним — не вдалося, в театрі його нема.» Помічниця М. Яковини додала: «Ні, речі, про які ви говорите, не пов'язані між собою. А в театрі все спокійно. Звісно, навколо цього є різні чутки, версії...»

Одну з версій, правда, неофіційно, мені виклали там же, у міністерстві: Митницького звільнили, бо він «не відповідав академічному рівневі театру».

Цікаво, хто тепер — заднім числом! — доведе, «віповідав» чи не «відповідав»?

Остання новина: у російській драмі ближчим часом ставитимуть п'єсу «Школа лихослів'я»...

КОМЕНТАР

Миколи ЖУЛИНСЬКОГО, академіка, народного депутата України, члена Комісії ВР з питань культури та духовного відродження:

— Свого часу, запрошуючи Митницького до російської драми, ми з Іваном Михайловичем Дзюбою виходили з того, що цьому театрові потрібна авторитетна людина з характером, людина, здатна задовольнити природні акторські амбіції роботою. Когось він влаштовував, когось ні, це, зрештою, нормально, робота почалася. І ось людину раптом викидають з театру. Що це таке? Міністерство повинно сприяти, а не втручатися. Якщо в економіці ми змушені в чомусь повертатися до адміністрування, то в культурі цього бути не повинно. Якщо це пройде у Києві, то на периферії будь-який начальник управління культури робитиме що завгодно. На мою думку, Міністерство культури му-

Є в місті така провінція!

Дуже хотілося зробити Київ красенем-містом. І щодо масштабів, і щодо естетичності існування. Аби втерти носа Ленінграду. Посісти друге місце в Союзі. Аби став перший секретар міськкому партії ще й членом політбюро.

будували заводи, набиваючи гуртожитки мешканцями довколишніх сіл, кидаючи землю, яка мала б родити хліб, напризволяще. І, дивись, через десять-двадцять років одержували мешканці гуртожитків квартири, які мало чим відрізнялися від тих самих типових гуртожитків. Але вже в новому мікрорайоні — на Троєщині чи на Харківському масиві... І незважаючи на те, що квартири здавалися в найм, людей запевняли, що то їхні «сімейні фортеці». Байдуже, що від неї до роботи добиратися мало не дві години, байдуже, що її стіни не цегляні, а панельні, що подвір'я і під'їзди до «фортеці» вкрай розбиті, увечері — не освітлені. Такий собі муніципальний бермудський трикутничок — уночі. Байдуже, оскільки йдеться про спадщину. Спадщину епохи комкласицизму — епосі посткомуністичного відродження. І напевне переміни у зовнішньому вигляді наших фортець відбудуться не раніше, ніж щось переміниться у самих нас. Але попри усі скрути і негаразди, пов'язані з фінансуванням капітального будівництва, попри дорожнечу і нестатки під лежачий камінь вода не тече. А зрушити його можна законодавчим важелем — розробивши і втіливши в життя, скажімо, житлово-соціальну програму «Столиця», підтримавши нинішнього мера Києва Леоніда Косаківського у його прагненнях зароблене киянами більшою мірою спрямовувати на потреби киян, столиці. Як це роблять навіть не у Нью-Йорку, а в Москві чи Санкт-Петербурзі. Хто заперечує — приїздіть у гості на Троєщину. Є така провінція!

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Для призовників уже бракує місць

Як з'ясувалося, про професійні збройні сили мріють не тільки в Україні. Принаймні, результати вересневого дослідження засвідчили, що 85 відсотків французів із задоволенням відмовилися б від десятимісячного «почесного обов'язку» служити у французькій армії. Такий результат, очевидно, завдасть клопотів міністру оборони Франції Франсуа Леотару, знаному прихильнику загального військового обов'язку.

Проте, якщо реформування армії відбудеться, то не тільки з огляду на думку громадян. За словами Прем'єр-міністра Едуарда Баладюра, наступного року у лавах збройних сил продовжать службу близько 220 тисяч призовників, а для «свіжих» 70-ти тисяч місця, напевно, не вистачить. Вже останніми роками близько 40 відсотків призовників відбували альтернативну цивільну службу у поліції, жандармерії, системі охорони здоров'я і навіть у посольствах Франції, зокрема і в Україні. Ходять чутки, що реформування торкнеться переважно саме цивільної служби. Так, декотрі з призовників, що мають не найкращий соціальний статус, запрошуватимуться для чотиримісячного продовження служби в армії, під час якого зможуть набути практичних навичок безпосередньо на підприємствах.

Про створення суто професійної армії мова поки не йде. Неабиякий аргумент проти — збільшення витрат на її утримання ще на 20—25 млрд. франків. Для країни, що тільки розпочала виходити з мікроекономічної кризи, сума серйозна. Сам Франсуа Леотар висловився за гармонійне поєднання призовного та професійного принципів в армії, навівши як приклад участь Франції (40 відсотків «блакитних касок») у миротворчих силах ООН в Югославії.

За матеріалами зарубіжних інформагентств підготувала Наталя ФІЛІПЧУК.

Суд над убивцями журналіста

Подробиці

У Вільнюсі почався судовий процес над убивцями литовського журналіста Вітаса Лінгіса. Його зухвало вбили серед білого дня рік тому. І ось тепер четверо звинувачуваних у залі суду — Г.Архипов, Б.Бойченко, Б.Деканідзе, В.Славицький. У процесі багато що в історії литовського правосуддя відбуватиметься вперше. Ніколи раніше, наприклад, не було в одного підслідного відразу трьох захисників. Тепер таку посилену команду адвокатів має Борис Деканідзе — найбільш неоднозначна і суперечлива постать.

Б.Деканідзе, 1962 року народження, єврей, особа без громадянства, єдиний з усіх раніше не судимий. Він є керівником «Вільнюської бригади» — найсерйознішого нелегального збройного об'єднання Литви, бійці якого підготовкою і технічною оснащеністю не поступаються «командос». Цей загін підпорядкований мафії і спроможний істотно впливати на політико-економічне життя Литви.

Батько Бориса Деканідзе, Гелаві Деканідзе, — власник ряду будинків, підприємств і готелю «Вільнюс» у Литві. За основною версією слідства саме він організував і замовив звіряче вбивство журналіста, який порушував тему організованої злочинності. Вперше у Верховному суді Литви справу розглядають не один суддя і двоє присяжних, а троє суддів відразу. А державним обвинувачем виступає Генеральний прокурор республіки.

Також уперше в залі суду встановлено дві металеві клітки для звинувачуваних, тому що між найманими вбивцями і замовником виникла смертельна ворожнеча. Суд вирішив посадити їх окремо. Навколо розпочатого процесу розпалюються пристрасті. Справу вести вкрай небезпечно. Тому зал і суддів охороняють більш як 50 чоловік. Передбачається, що суд триватиме 10 днів.

Віктор ЧЕРНИШУК.
Вільнюс.

Про збільшення експортних квот на нафту. Але не нам

Отакої

Комісія уряду РФ з оперативних питань схвалила пропозицію міністерства економіки про збільшення експортних квот на нафту на 7,5 мільйона тонн, у тому числі для держпотреб на 1,5 мільйона тонн. Прийнято рішення про зменшення поставок на 5,9 мільйона тонн нафти до країн СНД. «Росконтракту» зменшено квоту на дизпаливо на 1,2 мільйона тонн. Разом з тим, схвалено пропозицію про обмеження експорту мазуту.

На конференції банкірів у Варшаві

Контакти

У Варшаві проходить міжнародна конференція «Банківська система і фінанси: досвід країн Центральної Європи». Визначні фінансисти країн Центральної і Східної Європи дійшли згоди, що «без ефективної боротьби з інфляцією шляхом створення незалежної і сильної позиції Центрального банку, без комерційних банківських установ, здатних конкурувати із Заходом, неможливий упевнений і швидкий розвиток країн, що реформуються».

Як заявив на конференції президент Європейського банку реконструкції і розвитку Жак де Лазозьєр, «у минулому багато які уряди користувалися інфляцією для того, щоб форсувати додаткові податки, віддати громадянам менше грошей, ніж держава у них позичала. Проте вже протягом 10—15 років, через інтеграцію міжнародних ринків капіталу, такі процеси неможливі».

Тарас ПЕТРІВ, «Голос України»

ХТО СИДІТИМЕ В КАНЦЛЕРСЬКОМУ КРІСЛІ?

Передвиборчі баталії

Наступна ніч з неділі на понеділок буде особливо неспокійна для двох громадян Німеччини, які розраховують на канцлерську корону: Гельмута Коля та Рудольфа Шарпінга. Це станеться незалежно від того, що перший не раз запевняв журналістів про свій міцний сон, а другий активно демонстрував «залізну» витримку в найскрутніші часи. Саме цієї ночі будуть відомі попередні результати виборів до бундестагу, які заплановано на 16 жовтня.

Мешканці ФРН, здається, за місяць до «вирішального дня» перестали реагувати на телевізійні реверанси політиків та всілякі їхні обіцянки в пресі. Проте «групи підтримки» політичних сил, які прагнуть бути репрезентовані під куполом законодавчого органу в Берліні, дедалі наполегливіше розкручували передвиборчу агітацію. Напевне, тими, кому справді до цього — жодного діла, залишилися бездомні чи просто блукальці, які з'їхалися до Німеччини ще на початку літа, щоб відпочити від важких буднів у своїх країнах. Один з таких «людей світу» з Румунії ображено зауважив у бесіді зі мною, що передвиборчий галас зіпсував йому увесь «оксамитовий сезон».

Та й справді, Німеччина живе в ці дні політикою, бо значна частина суспільства все-таки перебуває під впливом пропаганди 22 партій, допущених до участі у виборах. Зрозуміло, що основна боротьба за депутатські мандати розгорнеться між блоком ХДС/ХСС (християнські демократи та партнери в Баварії), СПН (соціал-демократи), ВДП (ліберали), «Союз- 90»/«зелені», ПДС (партія, яка організована на базі колишньої хоннеккерівської СЄПН), і республіканською партією (праворадикалами). Ці партії висунули своїх кандидатів у всіх 16 федеральних землях Німеччини. Вперше в передвиборчому марафоні беруть участь Партія захисників тварин, Партія автолюбителів, Партія безробітних, Партія вірних Біблії християн, Партія закону природи, Альтернативна партія. Їхні політичні смаки характеризують самі назви. 16 жовтня також відбудуться вибори до ландтагів в Тюрингії, Саарі, Мекленбурзі-Передній Померанії, а також комунальні вибори в Північному Рейні-Вестфалії. Керівник федеральної виборчої комісії Ганс Гюнтер Мерк повідомив, що середній вік кандидатів — 45 років. Наймолодший претендент — 19-річний представник ПДС Венке Рімек, найстаріший — представник «християнського центру» 92-річний дворянин Рейхсфрайхер Крекернік цур Борг. На думку Г.Г.Мерка, активність виборців має бути не нижча за 70 відсотків.

Багато спостерігачів вважають, що кандидат на канцлерський портфель від ХДС/ХСС Г.Коль міцно стоїть на ногах, бо за останні місяці йому вдалося домогтися деякого успіху в економіці. Федеральне статистичне відомство у вересні заявило про перші ознаки економічного пожвавлення. Для Коля це повідомлення було до речі, бо водночас значно зріс його рейтинг як канцлера. Оптимістичний настрій дещо погіршує згадка про те, що в середньому кожний 20 німець — безробітний (майже чотири мільйони чоловік). Проте, підбиваючи підсумки чотирирічної діяльності уряду, Г.Коль наголосив, що саме під його керівництвом Німеччина стала єдиною і відіграє роль однієї з рушійних сил європейської інтеграції. Досить вдалою акцією для нинішнього канцлера стало і недавнє виведення російських військ з Німеччини, що засвідчило його історичну далекоглядність і прагматизм. Нещодавній галас з приводу афери з російським плутонієм мав нагадати виборцям, що краще віддати голоси за відому всім коаліцію християн та вільних демократів, ніж за дивний соціал-демократично-комуністичний коктейль. До речі, гасло про закулісне єднання представників СПН та ПДС активно використовували, щоб нагадати німцям про можливі радикальні зміни в їхньому житті, якщо перемогу здобудуть соціал-демократи.

Для «християнського паровоза» важкою колодою стала неповороткість і занепад вільних демократів, які значно втратили у довірі населення. За словами баварського прем'єр-міністра Едмунда Штойбера, глава ВДП Клаус Кінкель чудово розуміється на ситуації у Східному Тіморі і може блискуче виступати з трибуни ООН, але цього недостатньо для успішного ведення передвиборчої боротьби.

Німецькі соціал-демократи за два тижні до виборів опублікували свій план ста днів урядування в разі перемоги. Вони обіцяють створити 2,7 мільйона нових робочих місць і дотримуватися соціальної справедливості. Лідер СПН Рудольф Шарпінг планує зменшити податки для бідніших і запровадити додаткове оподаткування заможніших. Проблема лиш у тому, що нижчий рівень осіб з високими доходами було встановлено в 60 тисяч німецьких марок, а це означає, що до нього належить велика кількість людей з середніми доходами. Це, напевне, значно відбере голоси в соціал-демократів. Окрім того, Рудольф Шарпінг хоч і є гідним претендентом, однак не зумів мобілізувати всю силу партії, і, напевне, ознакою цього є його заклик до соратників «не падати духом».

Ділові кола більше симпатизують представникові християн, бо загроза повороту вліво нервує промисловців Руру і банкірів Франкфурта. Економісти побоюються, що уряд, керований соціал-демократами, на який значний вплив матимуть крайні ліві й захисники довколишнього середовища, може призвести до політики фінансової економії. В результаті цього дефіцит бюджету збільшиться, банківські процентні ставки підвищаться, а це може призвести до послаблення марки, інфляції і навіть відлуння в європейських економіках. Отож, підприємницька еліта виступає переважно під гаслом «хай буде Коль, не треба експериментів».

Останні соціологічні дослідження свідчать про те, що блок ХДС/ХСС може розраховувати на 41—42 відсотки голосів, а СДП — 37. Така ситуація може призвести до формування так званої великої коаліції, коли в уряді будуть представлені як соціал-демократи, так і християни. Той самий баварський прем'єр-міністр Е.Штойберг заявив, що в разі потреби ХСС готовий до співробітництва з СПН, але кандидатуру канцлера Німеччини має висувати ХДС/ХСС.

Отож 16 жовтня мешканцям Німеччини доведеться визначитися в своїх симпатіях й обрати 656 депутатів. Канцлерське крісло порожнім не буває.

Київ—Мюнхен—Київ.

На знімках: Рудольф Шарпінг щораз твердить: «Робочі місця, робочі місця», а Гельмут Коль незламний у своїх переконаннях: «Все треба бачити в перспективі».

Шановна редакція, я давно цікавлюся історією нашого краю, нашої землі. Багато різного, доброго й поганого, чув про отамана Григор'єва, котрий начебто воював не тільки проти більшовиків, а й був у складі їхніх військ, прославився вмілими бойовими діями саме на Херсонщині. Чи не могли б ви хоч щось розповісти про цю людину, його військо?

В.КРИВЕНКО.

Херсон.

СПРАВА №74184, або Чому згасла "зірка Спасіння"

Ми попросили краєзнавця, члена авторського колективу альманаху «Забуттю не підлягає», що видається в області, Людмилу Трибушну поділитися даними, нагромадженими нею після роботи в різних архівах.

— На особисту справу отамана Григор'єва мені натрапити не вдалося. Та навряд чи така справа десь загубилася в архівах колишнього НКВС. Де і за яких обставин убито отамана, точно невідомо, хоча існує кілька версій з цього приводу. Однак є всі підстави стверджувати, що Григор'єва не стало в липні 1919 року. Архівні матеріали колишнього КДБ в області, старі газети, особові справи репресованих земляків все ж таки проливають світло на обставини, в яких діяла ця непересічна людина.

Як білі, так і червоні намагалися поживитися за рахунок місцевих селян, поставити їх «під рушжо», примусити воювати. Так, у перші пореволюційні роки, як документально свідчать очевидці, до села Каїри Горностаївського району прибув загін кадетів у складі 50 чоловік й ім'ям влади Денікіна оголосив селянам — негайно стати «під рушницю», на що ті заявили: «Не пішли на мобілізацію більшовиків, не підемо й на вашу, бо зайняті збиранням хліба». У своєму наказі № 33 білогвардійський генерал Шилінг наказував особам призовного віку негайно з'явитися на збірні пункти і погрожував неслухняним військово-польовим судом. Подібними методами діяли і червоні, які займались у наших краях «самозабезпеченням», а точніше сказати — мародерством. Щоправда, все це потім радянські історики списали на розгул «банд». В архівах є документи, які засвідчують мародерство червоних, але то вже інша розмова.

Хлібороби прагнули захиститися від усіх, хто заважав їм працювати на землі. Села нерідко об'єднувалися, формували цілі загони, дозори, щоб не допустити в село підрозділи грабіжників під різними знаменами.

— Певно, на такому грунті, Людмило Олексіївно, і з'явився отаман Григор'єв зі своїм військом?

— Саме так. Ось справа з грифом «НКВС Української РСР, № 74184», заведена на селянина з Малої Олександрівки Микиту Задонського. З неї видно, що на території Херсонщини Микола Григор'єв очолив стихійне селянське ополчення і назвав себе отаманом. Чисельність його війська була приблизно 100 тисяч чоловік. Назване село послало до селянської повстанської армії чимало своїх мешканців, серед яких заарештований НКВС Задонський називає під час допиту братів Свирида й Олександра Кириченків, Платона Сидоренка, Карпа Лемешева, Андрія Васейка та ряд інших. Микола Григор'єв у своїх закликах бив по найбільш найпружніших струнах людської душі. На адресу Директорії, тобто нової влади в Україні, він телеграфує: «Чи відомо вам, що чотири волості лише в моїх загонах бачать порятунок від анархії і ждуть мене завжди, як бога. А депутація з 20 чоловік, яка прибула від німецьких колоністів з Бериславщини, заявила, що я для них — зірка Спасіння...»

Маючи гостре політичне чуття, Григор'єв, однак, не поспішав присягати на вірність правителям. Він знав, що селяни, настроєні досить патріотично, не схвалять союзу з денікінцями, які привели на українську землю англійців, французів, греків. Не сприймуть вони і підписаний Директорією мирний договір з союзницьким командуванням в Одесі. Він вирішує «дрейфувати» у бік червоноармійців і посилає делегацію до Павла Дибенка з пропозицією спільних бойових дій.

1 лютого 1919 року голова українського радянського уряду Раковський телеграфує Леніну, Троцькому, Чичеріну, Свердлову: «Відбулася угода між представниками наших армій та отаманом Григор'євим. У нього значні партизанські сили, що воюють у Херсонській губернії аж до Миколаєва». Через місяць загони були переформовані в регулярні частини на чолі з командиром Григор'євим. Отаман діяв сміливо й рішуче. Його називають «червоним генералом», а селян-повстанців — «безстрашними червоними героями». Сам Антонов-Овсєєнко клопочеться про нагородження Миколи Григор'єва за мужність у боях на передових лініях орденом Червоного Прапора. Під отаманом було вбито двох коней, одяг прострелено в кількох місцях. З'являється клопотання про нагородження названим орденом і херсонського полку. Після героїчних боїв під Одесою Григор'єв з військом вимушений стати на перепочинок. І диво: всі трофеї, захоплені у ворога, отаман роздає селянам, чим здобув у них справжню довіру. Бо більше ніхто про них турбуватися не хоче. Навпаки, деруть з селян шкуру. Той же Антонов-Овсєєнко телеграфує до Москви: мовляв, спершу організуйте місцеву владу, а вже потім викачуйте хліб у селян. Московські продагони, на думку Овсєєнка, треба відкликати з України. Бо сам Григор'єв, його частини збентежені до краю насильницькою політикою. Отаман, впевнений автор телеграми, ніколи селян не залишить.

До телеграми «вгорі» не прислухалися, і невдовзі повстанські загони Григор'єва відкрито протистоять тим, хто «викачує» хліб з селянських комор. У селі Нововоронцовка григор'євці розстрілюють членів військово-продовольчої комісії якогось Якобсона. Селяни готові були стати до збройної сутички з каральною експедицією, яка вбила двох григор'євців. Отаман між тим звертається до херсонського селянства: «Народе змучений, тебе обманули, замість землі та волі тобі насильницьки нав'язують комуну, надзвичайку й комісарів із Московської «обжорки» і тої землі, де розіп'яли Христа. Ти працюєш день і ніч, ти світиш каганцем, ти ходиш у штанах із мішковини, але ті, що обіцяють світлу будучність, експлуатують тебе, тобою воюють, зі зброєю в руках забирають хліб, реквізують твою худобу й запевняють тебе, що це на користь народу». Вже й Херсон стає на бік невдоволених хліборобів губернії. У травні 1919 року селянський з'їзд підтримує гасла отамана. Частина херсонського гарнізону голосувала за резолюції з'їзду багнетами і вигнала червоних із міста.

Григор'єва вважали за одного з найнебезпечніших ворогів Радянської влади саме тому, що він «розкусив» фальшиві ідеологеми більшовиків, став виразником селянських інтересів. Сповна відчув він на собі і підступне ставлення з боку «червоної» влади до таких отаманів, яким був сам. Лише бойові обставини, як свідчать матеріали, не дозволили його новим начальникам у радянському війську звести рахунки з Григор'євим і тоді, коли він підставив плече більшовикам у боротьбі з їхніми ворогами.

Не випадково, що тих, хто служив у загонах отамана, було репресовано. Загинув у катівнях НКВС і названий уже селянин Микита Задонський, котрий 24-річним хлопцем брав участь у переможних боях разом зі спільно із Червоною Армією під Херсоном і Одесою в 1918–1919 роках. 28 лютого 1938 року Задонського за постановою каральної «трійки» розстріляли. 2 червня 1989 року Микита Савелійович Задонський був реабілітований. Ні, не бандитом був цей чоловік, як і тисячі інших, хто чинив опір здирництву, насильництву зайд, намагався врятувати свій край і його людей від винищення. На цьому тлі можна оцінити й постать отамана Григор'єва.

— Людмило Олексіївно, раніше наше суспільство було не готове до того, щоб сказати правду про минулі події, хоча після XX з'їзду партії в 1956–1962 роках було реабілітовано на Херсонщині 2,5 тисячі жертв сталінських репресій. Але тепер доводиться, подобається це комусь чи ні, змінювати своє ставлення до історичних осіб, відомих людей і майже незнаних. Чи не відчуваєте ви холодок недовіри з боку деяких прошарків населення від того, що у своєму альманасі показуєте справжні обличчя «ворогів» та їхніх суддів того далекого вже періоду?

— Ні, суспільство повільно, але все ж таки дедалі більше розуміє, в чому полягали корінні причини масових репресій. Проблема реабілітації нині втрачає свої підводні камені. Уже в наш час реабілітовано більш як 14 тисяч колишніх громадян Херсонщини, в області завершено роботу з розгляду 16010 архівних справ, друкуються списки безневинно загублених. Думаю, що з часом матимемо повнішу картину політичних, соціальних процесів на території області в період з 20-х по 50-ті роки й пізніше. Вдасться повернути ще тисячі імен колись облудно звинувачених «контрреволюціонерів», «розкуркулених», «петлюрівців», «ворогів народу». Злодіяння минувшини не пішли в небуття. Вони нагадують нам про ризик збудувати антигуманну систему, закликають боротися проти свавілля, тоталітарного режиму, збуджують думки про людину як найвищу цінність у нашій державі, на Землі загалом.

Небезпечно чіпляти ярлики різним історичним постатям лише тому, що ці постаті комусь не подобалися і не «вписувалися» до штучно вибудованої схеми.

Розмову записав
Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Підпільна семінарія діє

Студенти, ректорат, усі працівники Тернопільської вищої духовної семінарії відзначають відкриття і освячення своєї альма-матер. Семінарію заснували кілька десятиліть тому підпільно. У нових корпусах семінарії, яка віднині носитиме ім'я славетного земляка - патріарха Йосипа Сліпого, й надалі готуватимуть греко-католицьких священиків. Уже цілком легально.

Не клацає більше машинка. Тепер вона — музейний експонат

На Сумщині вшанували пам'ять видатного земляка, українського письменника Бориса Антоненка-Давидовича з нагоди 95-річчя від дня його народження. В Охтирці, при гімназії, де навчався Борис Дмитрович, відкрито меморіальний музей. Родина літератора передала сюди меблі з робочого кабінету письменника, друкарську машинку, письмові приладдя, посмертну маску та медаль лауреата Шевченківської премії.

Після мітингу та покладання квітів до меморіальної дошки у гімназії відбувся вечір спогадів, а учні показали інсценізації за мотивами творів свого земляка.

Великий літературний вечір відбувся і в Ромнах, де народився письменник.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

НАЙСХІДНІШІ КОЗАКИ УКРАЇНИ

Утворено Луганський міський полк, точніше — Вергунську паланку українського козацтва, яка складається з трьох куренів. В урочистій обстановці козаки присягнули на вірність Україні.

Чотири століття тому саме їхні предки заснували зимівники на місцевих річках Сіверський Донець, Лугань та інших, щоб боронити східні рубежі України. З козацьких поселень Вергунка (нині таку назву має селище, що входить до складу Луганська), Кам'яний Брід (тепер Кам'янобрідський район міста Луганська) розпочалася історія нинішнього найсхіднішого обласного центру України.

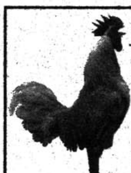

Фото Валерія ІНЮТІНА.

Луганська область.

Людмила МИКИТЮК, «Голос України»

ВІТРАЖ У ЄВРОПУ

Моя бабуся, копаючи картоплю, сказала: оцей півень людяний, бо він їсть черв'яків і не дзьобає картоплю. Як на зло, це був найгірший півень, з кволими рудими плямами на сірому й бабським виразом того, що в людей називають обличчям. Інші півні були нелюдяні, вони дзьобали картоплю й помідори. І як на зло, були такі гарні, що Параджанов міг би взяти їх до свого фільму.

* * *

Наша сучасна світська візитка скромна. Можна похвалитися, наприклад, Параджановим, тим, що українських панків «ВВ» люблять у Парижі, що Мамін робив свої фільми в Одесі, а Балаян і Криштофович — у Києві. Розквітом малярського авангарду. Що у нас є Писарев, Блохін або депутат Юхновський. І так далі. Хтось дасть свій ряд, хтось свій, і в нас набереться вітраж. Вікно в Європу.

* * *

У цьому вітражі багато білих плям. У мізантропічні моменти здається, що такого білого вітражу нема більше ні в кого. Чого тільки варте одне УТ. І ніхто не сердиться. Як писав колись такий собі Бакс у одному милому моєму серцю виданні за кілька днів до першого московського путчу: «Українці ліниві й усе знають наперед, а тому путчів не роблять». Філософ у мені нашіптує, що це достоїнство нації, а споживач американської реклами — що недолік.

* * *

Треба бути півнем, який дзьобає помідори теж. Хоча, звичайно, друге щастя, нахабство, як таке, ще нічого не означає. Але чомусь такі півні часто тікають. Де Сильвестров, де Грабовський, де Криса, де Віктюк? Список кожен залежно від уподобань може продовжити сам. Білі плями у вітражі. Зібралися б тут у якусь армію. Організовані півні — велика рідкість. Але який яскравий був приклад — «Лучи Чучхе»!

* * *

Віддамо належне Кривоногову — це теж був внесок у вітраж.

* * *

І студентським заворушенням. Тоді Москва цікавилася нами більше, ніж ми нею. Тільки-но вона почне цікавитися нами більше або на рівних, дивовижно гарна українська мова запанує на українських теренах.

* * *

До речі, про людяність. Коли серйозні вчені кажуть, що не треба вводити другу, офіційну, мову, в їхніх голосах все одно вчуваються прохальні нотки. Цікаво, кого вони просять? І чому, навіть зібравшись разом, інакше не можуть. Закликам покінчити з проханнями й перейти до ультиматумів не вірю. Романтичні. Та й за вила хапатися — останнє діло. Дзьобати картоплю і цілити вилами — то різні речі. Як би його пригальмувати, переходячи від клопотань до ультиматумів, посередині — на рівні хоча б бюргерської самоповаги. Панове середній клас, ставайте вже на ноги.

* * *

У сферах, які становлять світську візитку, нам бракує національної визначеності (не плутати з шароварами, які й далі підмітають телеекрани) й того, що називають європейським рівнем. Надто в засобах комунікації і масовій культурі.

* * *

З фанатизмом, гідним поваги, оці самі «національно визначені, але гостросучасні» юні таланти перетягує з площини андеграунду в площину істеблішменту фестиваль «Червона рута». І є результати. Тепер переможець «Рути» зробить честь будь-якому розумному фестивалю. Честь і маленький скандал. Що дуже погано, коли ви колекціонуєте героїв вітчизняної війни 12-го року. І дуже природно, коли ви селекціонуєте те, що буде офіційно санкціоноване тільки завтра.

* * *

Іринка Шинкарук і Олександр Пономарьов поділили на «Руті-93» першу премію в жанрі поп-музики. Після цього біг-бенд польського фестивалю «Білостоцькі мальви» не зміг виконати партитуру пісні, заявленої 14-річною Іринкою на тамтешньому конкурсі, що не завадило їй стати сенсацією фестивалю і, випавши з конкурсу, на ньому все ж перемогти. Втім, ми про це писали. Був на «Мальвах» і Сашко. Тоді вона його обійшла.

На українському аналозі американського «Греммі» фестивалі «Нові зірки старого року» Сашка назвали «найбільшим відкриттям року». Іринка стояла в цій категорії другою. Елемент маленького скандалу полягав у тому, що Пономарьов, про якого до «Рути» не знала жодна людина, крім рідних і близьких, обійшов таких грандів, як Петриненко чи Тищенко, ставши ще й «кращим поп-співаком року». Затим на знаменитому вітебському «Слов'янському базарі» він завоював срібну медаль. Суть тамтешнього скандальчика якось дуже хитро перепліталася з політикою, тому дехто з наших фахівців, людей освічених, але неполітизованих, оцінив срібну перемогу цього справді «срібного голосу» (так його називають) як очевидну дискримінацію.

* * *

Після цього Іринка поїхала в Казахстан і там уперше за всю історію конкурсу «Голос Азії» отримала почесний диплом Міжнародної федерації фестивальних організацій (ФІДОФ), яка охоплює 102 країни світу, «за видатну майстерність». На фестивалі їй виповнилося 15. Членство, а тим більше «почесне», відкриває перед нею двері всіх музичних конкурсів у цих 102 країнах без вступного внеску. І протекторат ФІДОФу, заступник голови ФІДОФу Фіген Чакмак з Туреччини вже запросила її на фестиваль до Фінляндії.

Результати «Голосу Азії» (Гран-прі — співак з Туреччини Суаві, перша премія — китаянка Бай Сює, друга — гурт «Магараджа» з Індії) були сприйняті, як пишуть газети, «неоднозначно». Мабуть, не буде великим перебільшенням сказати, що в центрі цієї «неоднозначності» опинилася тиха, як ангел Божий, Іринка. Іринин батько, він же музикант і її педагог, розповідав мені, що їх уже вітали з Гран-прі. Щоправда, дехто зауважує, що «Голос Азії» — це не «Голос слов'ян», але в такому разі не треба європейців до участі в конкурсі запрошувати. До речі, кращим композитором «Голосу Азії» без зайвих комплексів визнано Олександра Ходаківського, який пише для Іринки. Премія — півтори тисячі доларів.

* * *

Повернувшись в Україну, Іринка й Сашко ще встигли обоє вилетіти з програми святкового концерту, присвяченого Дню незалежності, в ПК «Україна». Не вперше. Іринці сказали, що надзвичайно шкода, але концерт скорочено і таке інше. Сашкові сказали, що дуже шкода, але він трохи запізно подав фонограму й таке інше. Під час трансляції концерту мама Сашка додзвонювалася з Хмельницького до дирекції «Червоної рути»: «Чому нема Саші?!» Бідна «Рута» зі своїми лауреатами на показових заходах завжди була більмом на оці. Сашко в цей час уже сідав у поїзд. Ох, ці батьки. У сина ціла купа лауреатств, а все дитина. 21 рік.

Концерт ми з вами бачили. Навряд чи ФІДОФ однозначно взяла б його під свій протекторат.

* * *

У Львові є музичний колектив, лауреат тієї ж «Рути», називається «Мертвий півень». Гарна група.

* * *

Чутками земля повниться. Шкода, якщо Пономарьов переїде до Москви. І їхній, такий унікальний «дует» розпадеться, щоб у вітражі з'явилася не остання біла пляма.

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

Квартира імені Мічуріна

Отака куроЛЕСІя

Графоманів здебільшого не полюбляють. Проте художник сказав: графоман — це геній без таланту. Коли так, то поява у «Квартирі» Лесі Демченко цілком виправдана. Таланту їй не позичати. Самовпевненості (чи все-таки сміливості?) також. Залишити Республіканську художню школу з 9 класу, брати приватні уроки живопису, здати екстерном іспити у загальноосвітній, і весь час малювати, малювати, малювати... І потім; коли б у 19-річної киянки була хоч тінь вагання щодо власного успіху, чи вирушила б вона із величезною валізою через пів-Європи?

Ви запитаєте, що саме і куди везла Леся у валізі? Фарби. У Перуджі. В Академію мистецтв.

Перуджі — це маленьке містечко центральної Італії, з аж ніяк не провінційною престижністю вищої освіти. На 60 тисяч населення — два університети, консерваторія, академія красних мистецтв. До речі, ім'я місто (як і Академія) запозичило у свого колишнього мешканця, художника Відродження П'етро Ванучі (Перуджіно), — друга Леонардо да Вінчі і Мікеланджело.

Леся з успіхом склала іспити до академії, і...«у двадцять чотири години» залишила Італію — закінчилася туристична віза, довелося повертатися до Києва. Одразу й не збагнеш, що «це країна, де усе заборонено, але все можна». І чи то через неуважність, що межувала із хронічною любов'ю до пригод, чи то за примхою долі, вона вирушила у подорож через пів-Європи... з пересадками. На італійському, потім словенському, потім хорватському кордоні митники висаджували Лесю з поїзда, влаштовували «розбирання», які щоразу закінчувалися однаково: у закордонний паспорт щось вклеювали, десь проколювали, ставили штамп, стягували гроші — і... садовили назад. Напівпорожній (20 пасажирів) загребський потяг у цей час щоразу спокійнісінько чекав її на старому місці. На щастя, обійшлося без великих неприємностей, а подорожувати через країни, що воюють, — це вам не спагеті на виделку накручувати...

... Позаду — рік навчання. Зізналася: понад усе подобається предмет «спеціальні живописні техніки». Наприклад, класичну техніку фрески вивчають у прямому розумінні «навпомацки»: беруть цеглинки, роблять грунт за старовинним рецептом.

Коли ви не знайомі з Лесею, не обійтися без наступного пояснення до її розповіді: не дивуйтеся, що понад усе в Італії її вразив не Рим, а Неаполь. Так, історію мистецтв там справді можна вивчати «в оригіналі» — відвідуючи музеї і просто вештаючись вулицями. Але так голосно, вільно, щиро, гарно і без утоми реготати із будь-якої причини здатні тільки неаполітанці...

P.S. Днями в читальному залі бібліотеки Києво-Могилянської Академії відкрилася виставка живопису Лесі Демченко. Не гайте часу!

Леся ДЕМЧЕНКО

Неаполь — місто стрифолів і феєрверків

Від звістки про те, що я збираюся на запрошення мого друга Пауло відвідати Неаполь, мій тато був не у захваті. «Не раджу, — сказав він, — це небезпечне місто». Я не послухала і анітрохи не шкодую.

Якщо до Венеції всі намагаються потрапити обов'язково на карнавал, до Рима завжди ведуть усі дороги, то найкращий час для відвідання Неаполя — Новий рік. Мені пощастило.

Коли ми з Пауло завітали до нього додому, всі його родичі — три двоюрідні сестрички, тьотя, дядя, бабуся і мама — п'ятнадцять хвилин мене розглядали і сміялися. Я нічого не розуміла і почала сміятись теж. Потім уся родина довго вчила моє ім'я (мене звуть Леся) і дійшла висновку, що це надто складне заняття. Тоді старша сестричка назвала мене Джельсоміна. Я запитала, як звуть бабусю Пауло, а та тоненьким голосочком пропищала: «Мене звуть Франческа». І всі знову затряслися від сміху.

Згодом я зрозуміла, що сміх для неаполітанців — природний стан. Вони щосили регочуть, коли є причина і коли її нема, і їм вистачає енергії радіти з ранку до вечора. Вони просто заливаються сміхом на вулицях і у транспорті.

А от автомобілі у Неаполі всі якісь пожмакані. Це тому, що правила дорожнього руху тут усі вважають анахронізмом. А світлофори вуличні — то просто прикраса, задля годиться. Транспортні пробки у Неаполі — річ звичайна, і якось муніципалітет розпорядився, щоб «парними» днями містом їздили автомобілі з парними номерами, а «непарними» днями — з непарними. Подібним чином розв'язати транспортну проблему здогадалися тільки неаполітанці.

А шахраї там справді талановиті й самовпевнені. Проїжджаючи повз вас з веселою посмішкою, вони знімають з плечей перехожих сумки, фотоапарати, мов апельсини зривають.

... На прилавках магазинів мене здивувала велика кількість червоних трусів — великих і маленьких, різних розмірів. Пауло пояснив, що вдягати на Новий рік червону білизну — давня традиція.

До Нового року всі неаполітанці запасаються піротехнічними сірниками, ракетами, феєрверками, якимись паличками, що вибухають безліччю вогнів, і потім салютують, хто чим має, просто з балконів власних будинків.

...На святковому столі були макарони по-неаполітанськи, вино і якісь овочево-м'ясні страви. А також традиційні солодощі — стрифолі. Готують їх так: 4 яйця; 1,5 кг борошна; столова ложка цукру, столова ложка масла; маленька скляночка лікеру (краще гіркуватого); трішки солі; трішки аммонію; — усього цього замісити тісто і нарізати маленькими подушечками, вдвічі меншими за ліниві вареники. Смажать їх на олії.

На стіл подавати у великій гарній мисці, на зразок тих, у яких подають у нас салат до чийогось дня народження. Зверху заливають рідким медом, щоб оці стрифолі зліпилися між собою. Їдять їх ложками.

...По телевізору виступив президент. Наприкінці він сказав: «Тепер я звертаюся тільки до неаполітанців. Не здіймайте так багато гвалту, обережніше з вогнями, пам'ятайте про своє здоров'я». Адже щороку Новорічної ночі у місті від піротехнічних забав гинуть більш як сто чоловік.

...У цей час надворі вирувала справжня війна — у повітря стовпом здіймався дим і скрізь стояв страшенний галас. Стара Франческа танцювала і підстрибувала на місці. Ми випили трохи вина, але веселощам не було краю, — у захваті танцювали і верещали.

... Нічні вулиці Неаполя були завалені всіляким старим мотлохом, що його господарі викинули (звісно, за традицією) цього дня з вікон.

... Я не розповіла майже нічого про це місто. Про чудові музеї і старовинні монастирі, про філософа Вікко і Софі Лорен, які тут народилися. Але все, про що я розповіла, то правда.

Леся Демченко. Натурник.

Хто може двічі виграти в Бразилії? Тільки Україна. Але з міні-футболу

Збірна України з міні-футболу дебютувала в офіційних змаганнях, взявши участь у чемпіонаті світу серед студентських команд, який проходив на Кіпрі.

За фаворитів цих змагань небезпідставно вважали збірні Росії, Португалії, Італії, Іспанії і, звичайно, Бразилії. До речі, бразильці й господарі чемпіонату потрапили до однієї підгрупи з нашою командою, тому дехто поспішив висловити співчуття президентові Асоціації з міні-футболу України і одному з тренерів збірної Геннадію Лисенчуку.

— Ми приїхали вчитися, — кинув у відповідь Г.Лисенчук.

Але після того, як українська команда переконливо перемогла збірні Алжиру та Кіпру, Г.Лисенчук та його підопічні потрапили в центр уваги суперників. Пильно придивлялися до гри українців і бразильці. Але їм так і не вдалося нейтралізувати швидких і технічних Юрія та Сергія Усаковських (Київ), Сергія Дюженка (Запоріжжя). Вдало зіграв і голкіпер Олександр Кондратенко (Київ), який, на мій погляд, був кращим на чемпіонаті. Україна перемогла Бразилію — 6:3. Мабуть, це перша перемога українських команд над професорами футболу. Додам, що і на маленькому майданчику королі намагалися залишитися королями. Тому про Україну в Нікосії заговорили.

А от у чвертьфіналі нашу команду підстерігала невдача. Чи то надто розслабилися хлопці після гри з Бразилією, чи заздано повірили у свою міць і непереможність, чи були порушені встановлені у делегації традиції, але в матчі із збірною Бельгії українську команду не можна було пізнати. Щоправда, бельгійці обрали захисну тактику й чекали свого фарту. Він прийшов на 21-й хвилині гри, коли помилилися захисники збірної України. Наші кинулися відігруватися. Це їм вдалося — 1:1. Для визначення переможця було призначено пенальті. Долю матчу міг вирішити наш голкіпер Кондратенко, але він не зміг переграти свого колегу і... розплакався.

Бельгійці продовжили боротьбу за золоті медалі, а нашій команді належало поборотися за п'яте місце. Спочатку її суперниками були португальці, які навіть виграли перший тайм — 2:3, але потім збірна України зусиллями захисників Чернишова (Харків) і Вонярхи (Запоріжжя) перемогла — 8:4.

В останньому матчі суперниками нашої збірної знову були бразильці, які в чвертьфіналі поступилися росіянам лише за серією післяматчевих пенальті. Королі футболу не приховували, що прагнутимуть взяти реванш. Але українська збірна знову обіграла Бразилію — 3:1. Отак, не програвши в основний час жодного матчу, команда України посіла лише п'яте місце, хоча всі спеціалісти прогнозували, що у фіналі вона гратиме зі збірною Росії. Та до фіналу, крім росіян, потрапили іспанці. Матч був супернапружений. Варто сказати, що іспанцям вдалося забити гол на останній секунді основного часу гри. У додатковий час — знову нічия, а пенальті краще пробили росіяни. Вони й стали переможцями п'ятого чемпіонату світу з міні-футболу серед студентів.

Вручення нагород організатори турніру провели на... пивзаводі фірми «Карлсберг», яка була головним спонсором чемпіонату. Це дещо скрасило інші організаційні негаразди. Адже в столиці Кіпру не було жодної афіші про чемпіонат, неможливо було дізнатися про результати ігор, які відбувалися у різних залах.

І все ж чемпіонат став доброю школою для наших гравців і тренерів Г.Лисенчука і В.Залойло. Адже основу студентських команд становили гравці національних збірних. Тому корисно було придивитися до тенденцій розвитку міні-футболу, вивчити тактику провідних команд Європи. Та й себе показати. Переконаний, що збірну України помітили не тільки за вневнену гру, а й завдяки нечисленній групі підтримки, яка на всі матчі ходила з національними прапорами.

І останнє. Участь у чемпіонаті світу збірної України була під великим знаком запитання. Та на допомогу прийшли президент фірми «Спліт» Дмитро Кафто, президент компанії «Авіалінії України» Леонід Погребняк, директор спортивної бази і представник фірми «Пума» в Україні Валерій Погорелов, голова Дарницької Ради народних депутатів Києва Валерій Кир'ян, які разом опікувалися над збірною. Велике спасибі їм за це. Бо український міні-футбол може вижити тільки разом із спонсорами.

Юрій КОЗАК.

Нікосія—Київ.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ,
«Голос України»

Ох уже цей жереб!

Він, капосний, звів у третьому колі розіграшу Кубка Європи з баскетболу київські клуби: чемпіона країни «Будівельник» та срібного призера — «Київ-Баскет». Ця неприємна у підсумку церемонія відбувалася в Мюнхені, де представників обох клубів не було. Можливо, присутність київського делегата допомогла б уникнути такої ситуації. Повноваження можна було надати тренерові жіночої команди «Динамо» (Київ) Володимирові Кав'янову, який взяв участь у жеребкуванні і міг постояти за інтереси земляків. Утім, після бійки кулаками не махають.

Отже, 25 жовтня і 1 листопада київські клуби проведуть матчі між собою.

— Яким вам бачиться підсумок двобою? — запитав потрійного президента (фірми «Денді», Української баскетбольної асоціації, клубу «Київ-Баскет») **Михайла Бродського.**

— Наші команди протягом останнього року зустрічалися між собою вісім разів і щоразу гору брав «Будівельник». Хоча останній матч плей-офу чемпіонату мої підопічні провели досить зібрано, натхненно. Саме тоді, вважаю, по-справжньому народився наш колектив. А цього разу й поготів мої хлопці постараються дати справжній бій чемпіонові. Зрештою, треба визначитися, хто є хто.

— Михайле Юрійовичу, а де проходитимуть ці інтригуючі поєдинки?

— Ми приймаємо суперника першого листопада в Палаці спорту. Куди запросить нас «Будівельник» 25 жовтня, ще не знаю. Єдине, що вам можу пообіцяти, — баскетбол хорошого рівня в обох зустрічах, а першого листопада ще й велике спортивне свято.

«Київ-Баскет», як відомо, чудово зіграв проти німецького клубу «Бранд Хаген». У доброму настрої наші земляки повернулися додому і бадьоро включилися до національного чемпіонату. В черговому матчі вони приймали луганський «Спартак». У дебюті зустрічі гості чинили пристойний опір. Навіть вели перед — 12:11. Переломною стала остання хвилина першої половини зустрічі, коли кияни заробили десять очок. Надалі «Київ- Баскет» диктував умови і довів усе до логічного кінця — 132:98 (63:49).

Було в цій зустрічі чимало моментів, які приводили глядачів, що їх зібралося дуже багато в залі спорткомплексу педуніверситету, буквально в захват. Віртуозно, у стилі НБА м'ячі до кошика відправляли Віктор Савченко, Сергій Половко, Євген Мурзін, Володимир Шевченко. А взагалі злагоджено і натхненно, без ніякої там зверхності по відношенню до суперника діяв весь київський ансамбль, керований чудовим диригентом Андрієм Підковировим.

Вдруге за останній час у складі «Київ-Баскета» з'явився 17- річний студент-першокурсник університету фізичного виховання і спорту Володимир Рижов — повний тезко свого відомого батька, наставника київських динамівок і національної збірної країни. Слід сказати, що старші партнери доброзичливо ставляться до юного колеги, і тому він діяв досить успішно, закинув кілька м'ячів, зробивши приємний подарунок своїм батькам на двадцять перші роковини їхнього шлюбу. Отакі є хороші сини.

Того ж вечора ще один київський клуб — ЦСК «Меркурій», який останнім часом значно посилив гру, — взяв гору над БК «Харків» — 144:98.

Футбол

Конфлікт з точки зору «Ниви»...

Ми вже не раз писали про конфліктну ситуацію, яка виникла після матчу чемпіонату країни між тернопільською «Нивою» і донецьким «Шахтарем». Здавалося, компроміс знайдено, винуватців покарано, відбудеться перегравання.

Однак керівництво тернопільської «Ниви» вважає, що їхній клуб не сторонній у цій історії. То варто було б послухати думку й цієї сторони.

Причина відмови «Шахтаря» виступати в чемпіонаті нам зрозуміла, сказано в заяві, яку надіслав до нашої редакції президент ФК «Нива» (Тернопіль) В.Коваль. Адже Федерація не виконала всіх його вимог.

Керівництву приватного футбольного клубу «Нива» (Тернопіль) незрозуміла роль та позиція, яку зайняв ФК «Динамо» (Київ) щодо матчу тернопільців з донеччанами. У своїй заяві, опублікованій в «Українському футболі» під заголовком «Знову про волів та ясла», ФК «Динамо» чинить тиск на федерацію з метою перегляду рішення її виконкому від 24.09.94.

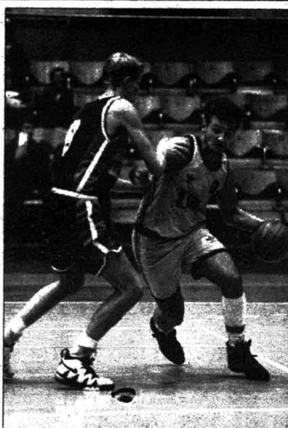
Динамівці, беручи на себе функції футбольного штабу країни, роблять спроби керувати футбольними клубами, вимагають скликання наради представників ФК, нарешті, переграти матч «Нива» (Тернопіль) — «Шахтар». На щастя, це не компетенція київського «Динамо».

Керівництво ФК «Нива» (Тернопіль) ТВСКО «Природа» нікому не дозволить кидати тінь підозри на наших тренерів і футболістів стосовно нібито нечесної боротьби нашої команди в національному чемпіонаті.

У відповідь на демарш лідерів українського футболу «Шахтаря» і «Динамо» керівництво приватного клубу «Нива» (Тернопіль) сподівається, що футбольна громадськість країни, державні діячі зрозуміють та оцінять наші дії на благо українського футболу, в ім'я збереження злагоди в ньому. Ми згодні переграти матч з «Шахтарем» в терміни, які встановить Федерація футболу України...

Від редакції

Отже, ми дали можливість викласти думку представникам тернопільського клубу. Але вони, схоже, не зрозуміли суті заяв футбольних клубів «Шахтар» і «Динамо», які зовсім не зводяться до питання про перегравання чи непереграваня конкретного матчу. Керівники цих колективів закликають до того, щоб докорінно змінити життя українського футболу, щоб він по-справжньому став професіональним. Далі відступати, як кажуть, вже нікуди. Це, до речі, підтвердив і останній матч нашої збірної зі словенцями.

Чи не найвагомішим придбанням клубу «Київ-Баскет» в нинішньому сезоні є видатний, без перебільшення, майстер Євген Мурзін. Свого часу він виступав у «Будівельнику», збірних УРСР та СРСР, потім грав за кордоном. І от Євген удома і радує натхненною, високоякісною грою українського глядача. Зокрема, в повторному матчі Кубка Європи «Бранд Хаген» (Німеччина) — «Київ-Баскет» (Україна) Мурзін приніс своєму колективу 31 очко.

На знімку: атакує Євген Мурзін

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Допомога із Швейцарії

Благодійні організації Швейцарії активно відгукнулися на запит Посольства України, яке розповсюдило серед них інформацію Урядової комісії з питань боротьби із захворюванням на холеру про потреби в ліках, і надають вагому допомогу українським медикам.

13 вересня 1994 року рейсом авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» до Києва безкоштовно доставлено 3524 кг медикаментів — полііонних та глюкозо-електролітних розчинів, а також пристроїв для їх введення, антибіотиків. Цей дорогоцінний вантаж, що має забезпечити лікування 1000 хворих, з побажаннями якнайшвидше подолати небезпечну хворобу передала Міністерству охорони здоров'я України Новоапостольська Церква Швейцарії.

При сприянні Посольства України місією «Гаймштете Сілоа» на відомій фірмі дитячого харчування «Мілупа» були закуплені за пільговими цінами сольові розчини, перша частина яких на власних автомобілях місії вже доставлена в Одеську область. Готується до відправки наступна партія цих та деяких інших медикаментів.

ШУКАЮ РОДИНУ

На фото — Іван Йосипович Тягнирядно. Народився 5 липня 1911 року. Рятуючись від репресій, у 1937 чи 1938 взяв прізвище дружини — Косенко (чи Косинський). На той час він, повернувшись в Україну з Владивостока, працював на сталеливарному заводі у Дніпродзержинську (Кам'янську) у транспортному (?) цеху.

Від першої дружини Ганни мав доньку Лідію, яка народилася 27 травня 1938 року. Ганна померла, коли доньці був один рік. Друга дружина — Ольга. Мав з нею сина Віктора, який народився 4 березня 1943 року.

У тому ж 1943 році Іван Йосипович потрапив до Німеччини, звідки вже додому не повернувся. Дуже хотілося б, щоб відгукнулися Лідія і Віктор Косенко (чи Косинські) або ті, хто щось знає про їхню долю.

Додаю, що у Івана Йосиповича була сестра Малашка Йосипівна Тягнирядно, 1917 (?) року народження, а також ще одна сестра. І брати: Гілко (?) Йосипович Тягнирядно, Василь Йосипович Тягнирядно (покійний) і ще один брат.

Коли Івана Йосиповича забрали до Німеччини, маленька Лідія залишилася з Малашкою, а Віктор зі своєю матір'ю Ольгою. Прохання повідомити про їхню долю за адресою: **Київ, Головпоштамт, до запитання, Борису М.О.**

ДЕРЖАВНА ТЕЛЕРАДІОМОВНА КОМПАНІЯ УКРАЇНИ

агентство
"ТЕЛЕРАДІОРЕКЛАМА"

ТЕЛЕ — **ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ**

Щоденні рекламно-інформаційні блоки, тематичні передачі "Перспектива" та "Презентація" (зустрічі з діловими людьми, виставки, аукціони, телеігри, конкурси, шоу, лотереї тощо).

ВИГОТОВЛЯЄ

відеокліпи, відеофільми, споти, сюжети

РАДІО — **ПРОПОНУЄ В ЕФІРІ**

Щоденні рекламно-інформаційні випуски (репортажі, інтерв'ю, коментарі, огляди, оголошення тощо)

ВИГОТОВЛЯЄ

магнітофільми та іншу аудіопродукцію

РОЗМІЩУЄ

вашу рекламу у найпопулярніших передачах Українського телебачення і радіо.
Ми готові укласти з вами угоду на довгострокове співробітництво.
Ми будемо раді, якщо своєю рекламою допоможемо вам у розв'язанні ваших проблем!

Наша адреса: 252033, Київ-33, вул.Володимирська, 69-А.
Тел. (044) 224-45-43; 220-91-29

ДОЗВІЛ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ №255 ВІД 30 БЕРЕЗНЯ 1994 р.

ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ

ІНВЕСТ
ЛЬФА

НАША СТАБІЛЬНІСТЬ - ВАШ УСПІХ

НАШІ ІНВЕСТИЦІЇ В БАНКІВСЬКУ СПРАВУ ПРАЦЮЮТЬ ВЖЕ СЬОГОДНІ!

ГАРАНТУЄ

КОНКОРДІЯ-БАНК

Номінальна вартість акції - 100.000 крб

Підпис на акції відкрито:

в Києві:
вул. Борщагівська,152-б
бул. Кольцова, 17
ст.метро ДАРНИЦЯ
гост. БРАТИСЛАВА
3-й пов. к.327
тел. (044) 441-64-43, 475-31-44,551-73-27

у Львові:
вул. Валова, 31 к. 217
тел. (0322) 72-91-30

в Донецьку:
вул. Артема, 92 к.106
тел.(0622) 93-16-05

ОФИЦИАЛЬНОЕ ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО СУКРЕМЛЬСКОГО ЧУГУНОЛИТЕЙНОГО ЗАВОДА В УКРАИНЕ ПРОДАЕТ:

трубы ЧК-50, трубы ЧК-100 и фасонные части к ним за украинские карбованцы по безналичному расчету.
Телефон — 452-27-97.
Факс — 452-28-29.

АО «Автоинвестстрой»

реализует со склада в Харькове за безналичные карбованцы новые

АВТОМОБИЛИ

УАЗ-31512, 31514 (люкс), 3303, 3741;

УАЗ инкассаторский, пожарный, технадзор, пассажирский, санитарный;

ВАЗ-2104, 05, 06, 07, 08, 09, 99;

ВАЗ-2121, 21219 «Нива», 21213 «Тайга», ИЖ-2715, ГАЗ-31029, Москвич-2141.

Возможен бартер на консервы «Говядина тушеная» вс, ЖСБ 1/338, 1/525.

Тел. (0572) 38-16-55, 47-68-94.
Тел./факс 43-28-27.

Вы не знаете лазерные принтеры "MINOLTA"?
А ведь на их основе свои лучшие модели сделали фирмы Epson, Citizen, Fujitsu, NEC, Acer!

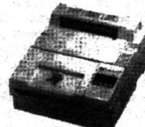
Оригинальный продукт
Оригинальный сервис
Оригинальное качество

Сильнейшие в своем классе!

Лазерные принтеры SP-1000; SP-1500

Мы уверены в своей технике: 3 ГОДА ГАРАНТИИ

Салон-магазин "Минолта": бул. Леси Украинки, 26. Тел. 296-5475, 296-3854, факс 295-6840

Підприємство продає автомобілі «Москвич 2141S».

Колір на вибір.
Тел. 443-41-52; 443-64-75.

Відкрите акціонерне товариство «Київгума», раніше мало назву «Червоний гумовик», — єдине на Україні та в колишньому Радянському Союзі випускає діелектричні рукавички на 7,5 тисячі вольт за європейськими стандартами, гумову нитку для легкої промисловості діаметром 0,8 мм, пластизольні спринцівки, калоші, соски, пустушки, грілки, зонди, катетери, деталі для доїлок, пробки АБ та 4-Ц, кільця, манжети, технічні пластини для всіх галузей народного господарства.

Наша адреса: м.Київ, 252039, проспект 40-річчя Жовтня,6, тел. 263-90-62; факс (044) 265-49-28.

Чекаємо! Ціни договірні!!!

Одесское ПО «МИКРОН» предлагает:

- Станки многоцелевые, сверлильно-фрезерно-расточные с ЧПУ
— высокоточные широкоуниверсальные, фрезерные мод. ОП 676В
— хонинговальные мод. 3Е820, 3Е822
— широкоуниверсальные мод. ОП 150Д
— шарико-винтовые передачи;
— сдать в аренду для совместной производственной деятельности производственные помещения площадью 3000 кв. м. с мостовыми кранами и грузоподъемными механизмами;
— тепличное хозяйство площадью 650 кв. м;
— культурно-спортивный комплекс с необходимым оборудованием и помещениями площадью 3000 кв. м;
— кинозал со сценою на 1000 посадочных мест;
— помещение жилого дома по ул. Генерала Петрова, 68, общей площадью 500 кв. м.

Также предлагает долевое участие в строительстве 10- этажного дома с магазином общей площадью магазина 500 кв. м. После завершения строительства магазин переходит в собственность дольщика.

С предложениями обращаться по телефонам:

(0482) 32-37-02, 32-86-48, 32-82-62, 32-41-03, факс (0482) 3200-70.

Адрес: Одесса-37, Промышленная, 37.

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО **ПРИВАТ-ХОЛДИНГ**

ИНФОРМАЦИЯ о выпуске акций акционерного общества «ПРИВАТ-ХОЛДИНГ»

А. Характеристика эмитента

Акционерное общество «Приват-Холдинг» (в дальнейшем — Общество) создано решением учредителей 30 июля 1993 года с уставным фондом 5000000 (пять миллионов) карбованцев и зарегистрировано распоряжением исполнительного комитета Днепропетровского городского Совета народных депутатов 8 сентября 1993 года, регистрационный номер 6640 АТ, свидетельство о регистрации 0070 в форме закрытого акционерного общества.

Местонахождение: 320123, г.Днепропетровск, ул.Набережная Победы,32.

Данные о размещении ранее выпущенных в обращение ценных бумаг

Ранее выпущено 1000 (одна тысяча) простых именных акций номинальной стоимостью 5000 (пять тысяч) карбованцев на общую сумму 5000000 (пять миллионов) карбованцев, которые распределены между учредителями.

Учредителями Общества являются: коммерческий банк «Приватбанк», общества с ограниченной ответственностью «Солм», «Сентоза», «Вист».

Все акции оплачены полностью.

Предмет деятельности Общества:

инвестирование в объекты приватизации с целью создания торгово-промышленного дома;
торговая деятельность;
жилищное строительство;
операции с недвижимостью;
развитие телефонной сети;
предоставление услуг юридическим и физическим лицам.

Высшим органом управления Общества является собрание акционеров, которое созывается не реже одного раза в год. В период между очередными собраниями управление Обществом осуществляет исполнительный орган — правление.

Просроченной задолженности кредиторам и по платежам в бюджет на момент принятия решения об эмиссии ценных бумаг Общество не имеет.

Административные и экономические санкции с момента создания на Общество не налагались.

На момент принятия решения о выпуске акций уставный фонд общества оплачен полностью.

Б. Описание деловой деятельности эмитента

Общество начало осуществлять финансово-хозяйственную деятельность с октября 1993 года. За этот период Общество осуществляло риэлтерскую деятельность и в настоящее время является владельцем 136 существующих квартир стоимостью более 42.000.000.000 карбованцев (842 000 $) и 1250 телефонных номеров стоимостью 15.000.000.000 карбованцев (300 000 $) в г.Днепропетровске.

Общество владеет паями 6 магазинов и кафе общей площадью более 4200 кв м. На базе приватизированных объектов создается сеть супермаркетов и специализированных магазинов для обеспечения населения престижными и высококачественными товарами.

Обществом открыты два филиала: в г. Павлограде и г. Запорожье.

В. Данные об эмиссии ценных бумаг

Решение о выпуске ценных бумаг и увеличении уставного фонда до 70000000000 (семидесяти миллиардов) карбованцев, принято общим собранием акционеров Общества 22 августа 1994 года, протокол № 8.

Финансовые ресурсы, полученные от эмиссии ценных бумаг, будут использованы для:

осуществления собственной строительной программы путем инвестирования средств в эффективные проекты комплексной застройки;
участия в программе развития телефонной сети;
риэлтерской деятельности по покупке, обмену и продаже квартир, в том числе с рассрочкой платежа и системой скидок;
обеспечения населения престижными и высококачественными товарами путем развития и переоснащения имеющихся торговых предприятий в структуре единого «Торгового дома».

Увеличение уставного фонда Общества производится путем выпуска простых именных акций в количестве 700000 штук номинальной стоимостью 100 000 (сто тысяч) карбованцев на общую сумму эмиссий 70000000000 (семьдесят миллиардов) карбованцев.

Серия акций — А1;
номера акций — с 000001 по 700000 включительно,
срок и порядок подписки акций и их оплаты.

Дата начала подписки на акции — 24 октября 1994 года,
дата окончания подписки на акции — 24 апреля 1995 года.

Доля учредителей составляет 36% уставного фонда.

Для открытой продажи предлагается 448000 (четыреста сорок восемь тысяч) акций, что составляет 64% от объявленного уставного фонда. Юридическим лицам акции продаются пакетами по 1000 (одна тысяча) штук. Один подписчик имеет право приобрести акции в количестве, не превышающем 35000 (тридцать пять тысяч) штук, что составляет 5% от общего объема уставного фонда Общества.

Размещение акций осуществляет торговец ценными бумагами — инвестиционная компания «Бизнес-Инвест» (лицензия Министерства финансов Украины № 341 от 13.07.94 г.).

Форма выпуска ценных бумаг — безналичная, предусматривающая их хранение в депозитарии коммерческого банка «Приватбанк». По окончании подписки и регистрации выпуска ценных бумаг акционерам выдается свидетельство депозитария коммерческого банка «Приватбанк» на общее количество приобретенных акций Общества.

Акционеры пользуются следующими льготами:

при подготовке собственных инвестиционных проектов обеспечивается их льготная экспертиза, помощь в оформлении согласно требованиям «Приватбанка», первоочередность рассмотрения и финансирования, проектов, а также помощь в их реализации;
помощь в получении кредитов Европейского банка реконструкции и развития;
льготное пользование торговыми, производственными, складскими площадями Общества;
скидки при приобретении товаров через сеть магазинов и складов Общества;
возможность продвижения собственной продукции через сеть филиалов Общества.

Запланированный курс акций на начало продажи — по номинальной стоимости. В дальнейшем курс устанавливается, исходя из соотношения спроса и предложения.

Владельцы простых именных акций имеют право их самостоятельно продавать, передавать, завещать, закладывать, отчуждать другими предусмотренными законом способами, с обязательной регистрацией изменения владельца акций в депозитарии коммерческого банка «Приватбанк» в 10-дневный срок. Без такой регистрации изменение владельца акций является недействительным. Передача прав собственности на акции не может проводиться до официальной регистрации результатов подписки.

Акционеры пользуются правом участия в управлении Обществом лично или через своих уполномоченных представителей.

Право голоса на общем собрании акционеров Общества дает пакет в размере не менее 1000 (одна тысяча) простых именных акций.

Голосование проводится по принципу: одна акция — один голос.

Лица, приобретшие акции настоящего выпуска, при новой эмиссии имеют преимущественное право на приобретение акций Общества.

Акционеры имеют право получать часть чистой прибыли Общества в виде дивидендов.

Размер прибыли Общества, направляемый на выплату дивидендов, определяется общим собранием акционеров.

Право на получение дивидендов имеют акционеры, зарегистрированные в реестре Общества на день объявления размера дивидендов.

Выплата дивидендов производится один раз в год по результатам финансово-хозяйственной деятельности Общества, в сроки, определяемые общим собранием акционеров.

Форма выплаты дивидендов — платежное поручение, почтовый перевод или наличными в кассе Общества.

Г. Факторы риска

Факторами риска, которые могут повлиять на деятельность Общества, являются:

изменения законодательства о налогах в сторону увеличения ставок налогообложения хозяйственных обществ.

ухудшение общей экономической ситуации в Украине, вызванной непоследовательностью в сфере проведения экономических реформ.

Д. Организация размещения акций и выплаты дивидендов

Размещение акций производится инвестиционной компанией «Бизнес-Инвест» по адресу: 320070, г.Днепропетровск, ул.Серова-Набережная, 1 Б, а также представительствами компании в других городах Украины.

Выплаты дивидендов производятся по адресу: 320123, г.Днепропетровск, Набережная Победы, 32, к.603, а для иногородних акционеров — и через филиалы Общества.

Контактные телефоны: (0562) 78-11-08; 41-32-55.

Председатель правления АО «Приват-Холдинг» Н.Н.ГУДОВИЧ.

Президент инвестиционной компании «Бизнес-Инвест» А.Г.МАРТЫНОВ.

Жарт номера

Багато ідей — це добре. Одна ідея — небезпечно.

Микола КЛОЧКО.
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

БУДЬМО!

— А тепер, — звернувся сивий чоловік, очевидячки начальник, до двох підлеглих: чорнявого та лисого, — маю приємні вісті! Сивий попрямував до сейфа й витяг на світло розцяцьковану фірмову пляшенцію.

— Якраз позавчора з Брюсселя притяг, — з неабияким задоволенням вимовив він, повертаючись до столу, але раптом, зупинившись, заперечив: — Тю, що це — невже склероз? Та це ж я позаминулого тижня купив у Парижі! Але не в тім річ, друзі, напій справді чудовий, а привід, аби підняти келихи, ще прекрасніший!

Сивий наповнив чарки, й усі застигли, затамувавши подих.

—Учора, на дні народження Івана Івановича, — урочисто виструнчившись, вів далі начальник, — пропозиції нашого відділу зі швидкого подолання інфляції в країні дістали найвищу оцінку.

Вигуки радості й захоплення вирвалися з вуст фахівців.

— Іван Іванович так і сказав: це є достеменна програма порятунку нашої багатостраждальної економіки, та й, фактично, усієї нації!

— Ура! — підхопилися рятівники нації.

— Ура! — повторив сивий крізь дзенькіт кришталю.

— Особливо наголошую, — прожувавши скибочку лимона та стишивши голос, повідав сивий, — що самі Семен Петрович та Степан Кузьмович особисто були присутні і стали свідками високого визнання нашої праці!

— У-у-у!.. — задоволено загули чорнявий та лисий і, немов нагодовані коти, примружили очі.

— О! — скрикнув сивий і підняв палець, прохаючи уваги. — Маю геніальну пропозицію!

Підлеглі знову застигли, затамувавши подих.

— Пропоную скинутись на подарунок на честь дня народження дорогого Івана Івановича!

— Навіщо!? — вирвалося у чорнявого. — Ви ж тільки вчора подарували!?

— Саме тому варто негайно купити подарунок! — у захваті вигукнув геніальний начальник. — Подарунок на наступний рік!

Запала тиша, і лише чутно було, як лисий чухає потилицю.

— У скільки разів ціни за рік переженуть наші доходи, — повчально й трохи зверхньо пояснив сивий, — знає, мабуть, лише сам Господь Бог! Так давайте ж вчинимо фахово, як і личить справжнім економістам, рятівникам нації. Як товкмачить ота телереклама: «Ми зуміли зекономити для себе — ми зможемо зекономити і для вас, дорогий Іване Івановичу! Ми зробимо ваш ваучер золотим!»

Дружній регіт розколов кабінетну тишу.

— За Ваше здоров'я, Ваш розум, Вашу мудрість! — підхопилися з чарками чорнявий та лисий.

— Будьмо! — врочисто відповів сивий. Адже й справді, подумав він, проти цих щирих, правдивих слів таки нічого заперечити.

Юрій БОЛЬШАК.

Почуте мимохідь

Ліки від кашлю

Завідуючий аптекою — продавцеві:

— Чоловік просив ліків від кашлю. У нас їх нема. Ти що йому дав?

— Проносне.

— Де він?

— Та он стоїть, кашлянути побоюється...

Послухав

Один лікар розповідає іншому:

— Я своєму пацієнтові порекомендував завжди тепло одягатися.

— І що він?

— Виконав пораду. Виходячи з кабінету, одягнув мого кожуха.

Страх

Зустрілися знайомі:

— Ти якийсь сьогодні дивний. Щось сталося?

— Еге... Дружина сьогодні вранці мене покинула...

— Ну й що?

— Як що? Тепер, як тільки ляскають двері ліфта, мене аж всього тіпає, боязно, а раптом вона повернеться...

Як працюєте?

— Як ви справляєтесь з роботою? — запитує турист фермера, що відпочиває у затінку.

— Нормально, — відповідає фермер. — Треба було мені викорчувати декілька старих дерев, аж тут трапилася буря і зробила за мене цю роботу.

— Дуже цікаво!

— Потім у звалені дерева вдарила блискавка, і мені вже не треба було їх палити.

— Чудово! А що робите зараз?

— Чекаю землетрусу, щоб він витрусив з землі картоплю.

Хотів одружитись

— Ти чого утік з тюрми? — запитує міліціонер спійманого арештанта.

— Та одружитися хотів...

— Хм... Дивне, хлопче, у тебе поняття про волю.

Анатолій ШЕЛУДЯК.
Сумська область.

Римовані стібки

Ще настоїться

Якось дама невисока
І кругла, як глобус,
Після довгої мороки
Вкотилась в автобус.
Там картина всім знайома —
Хлопці і дівчата
Сидять і місця нікому
Не хочуть звільняти.
Бідна дама від натуги
Диха важкувато,
Почала за цю наругу молодих
картати.
І як встигла покричати
Вже хвилин чимало,
Їй бабуся сивувата
Спокійно сказала:
«Ви даремно не сваріться,
Що молодь погана,
Бо вона ще настоїться...
Як старою стане».

Володимир ДАНИК.
Черкаси.

Пуп землі

Дайош двомовність!

Тільки-но почув я про офіційну двомовність у нашій державі, мене аж у жар кинуло. Думаю, отут-то я зможу прославитися. Знатимуть мене в усій державі, мабуть, навіть краще за отих учених, що вводили в мову штрикалки і пупорізки. Є в мене ідея, як потрафити вищим ешелонам і заспокоїти тих, хто дуже бажає в Україні розмовляти тільки російською. Тільки треба випередити всіх і першому, не відкладаючи надовго, вводити двомовність у життя.

Зайшов до крамниці. Така собі миловида молодичка за прилавком. Я до неї:

— Панжа, подайте мені чулчохи і носпетки вартімостью 20 тисяч карблей.

— Що ви хотіли, шановний? Я вас не розумію, — відповідає продавщиця, — ви можете розмовляти нашою мовою?

— Можу, шановажаемая панжа, — відповів я.

— Що ви мене ображаєте? Яка я вам панжа? Я зараз покличу завідувачку.

Прибігла завідувачка крамниці, питається, що я хотів. Я, звісно, шанобливо їй пояснюю, що розмовляю двомовно. Що панжа — це не образа, а лиш пані й госпожа, чулчохи — це чулки й панчохи, а носпетки — носки і шкарпетки, вартімостью — вартістю і стоімостью 20 тис. карбованців — рублей. Подивилася вона на мене та й каже: «Самі ви панжо, пане. Ідіть звідси пошвидше, щоб я вас не бачила. Нам ніколи, он бачете, скільки людей у крамниці. І всіх їх треба обслужити, а ви тут розважаєтеся якимись дурними витівками».

Вийшов я з крамниці, та й думаю: не звідси почав, треба на площі збирати людей і вчити їх двомовності. Треба йти до міськради. Мені пощастило, секретаря не було, день не прийомний, голова — в кабінеті. Відчиняю двері і з порога:

— Добристуйте вельмишановажаемый пандін голосідатель! — широкими кроками підходжу до столу. Голова схопився й так шанобливо подає мені руку.

— Добридень, вельмишановний! З ким маю справу, звідкіля делегація, з Африки, чи аборигени Австралії? Це я запитую, щоб зразу ж послати на розшук потрібного перекладача.

Я озираюсь навкруги, де ж та делегація, про яку каже голова? А потім зрозумів, що він каже про мене.

— Ні, яка делегація, я сам, — пояснюю йому, — я так, як рекомендують вищі ешелони влади, вводжу повселюдно в широких масштабах двомовність.

Добристуйте — це добридень і здравствуйте, пандін — це пан і господин, а голосідатель — голова і председатель.

— Так, так.., я, отже, голосідатель. Це щось на зразок... Та-а-ак. Що ж ви хотіли? — запитує.

— Прошу посприяти в наданні мені широкої аудиторії і в зборі людей на переучування. Краще всього це робити на площі з мітингами, гаслами, трибунами та промовцями.

Голова схопився.

— Допомогти? Зараз, зараз. Тільки не хвилюйтеся. Зараз я дам розпорядження.

Підійшов до якогось апарату — і тільки «дзеньк!».

Через хвилинку на порозі постали два здоровані в очікувальних п[illegible], а голова до них:

— Відвезіть терміново на моїй машині цього добродія на Жовтневий. Хай його обстежать.

Я зрозумів зразу. Хто ж не знає Жовтневого?

— Ви що, в психушку? — закричав я, — бюрократи, партократи, брежневщина, КДБ!.. Ті садили розумних людей в психлікарні і ви так робите

Але докінчити свою промову вже не встиг, бо хлопчики так взяли мене, що я не міг навіть пискнути.

Лікарі довго обстежували мене, примушували показувати язика, стукали молоточком по колінах, ставили навіть на голову. А потім, чую, один каже по телефону, мабуть, розмовляє з головою.

— Обстежили, — каже, — нічого страшного. З глузду ще зовсім не зсунувся, але вивихи в голові є сильні. Але це, може статися, скоро минеться. Ми його випускаємо.

Вийшов я від лікарів, та й думаю: «Годі халепи, розмовлятиму однією мовою. А що до «минеться»... Ой, мабуть, не минеться. Бо в мене є нова ідея. Але поки що — анічичирк...

Анатолій БІЛУТА.

Кіровоградська область.

Усміхніться!

Мал. Володимира ХОРОШЕНКА.

Потойбічне

Тарілка

— Ух ти! Санько, ти тільки глянь, літаюча тарілка!

— Не дивина!

— Справжнісінька!

— Чхати я на неї хотів!

— Чудеса в решеті — просто на нас летить, Санько!

— То й хай собі летить.

— Сідає, Санько, — сіла! Приземлилась! Ура!

— Не кричи, я не глухий! Подумаєш, теж мені — цяця!

— Санько, але ж вона не порожня, подивись, скільки там сала!

— Мамо рідна! Що ж ти мені зразу не сказав, що тарілка не порожня?! Побігли мерщій!

Олександр ПЕРЛЮК.
Кіровоград.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 385117.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311197.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».